

Slivniški pogledi

| april 2019 | letnik 5 | številka 51 |

OBČINA
CERKNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredok | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podkrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

3 Uvodnik

4 Intervju

Maksimiljan Turšič

7 Iz občinske hiše

8 Fotoreportaža

10 Aktualno

12 Gospodarstvo

15 Ljudje med nami

Stojan Stražiščar

**Naloži brezplačno aplikacijo
Občina Cerknica in bodi
obveščen o dogajanju!**

Slivniški pogledi – glasilo Občine Cerknica

Izdaja: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica.

Fotografija na naslovnici: Športnika leta 2018, fotograf: Ljubo Vukelič

Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerknica.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerknica. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerknica in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Miha Jernejčič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

16 Utrip

17 Dogaja se

21 Naša društva

Modre prostovoljke

22 Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz

Pikovnik

24 Kultura in kulturniki

28 Ideja za izlet

29 Dediščina

30 Šport

Žiga Benčan

34 Mladi mladim

36 Komunala Cerknica

37 Notranjski regijski park

38 Razgibajmo možgane

40 Napovednik

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.

Tisk: Para tiskarna, d. o. o.

Naklada: 4.050 izvodov

ISSN: 2386-0197

Naslov uredništva:

Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica

E-naslov: urednistvo@slivniskipogledi.si

Facebook: Slivniški pogledi

Drobne pozornosti, velike krivice

📷 Ljubo Vukelič

Mesec marec je minil v znamenju žensk. Poleg najbližjih nam zdaj tudi že na uradih, v službah in na blagajnah trgovin podarijo rožico ali celo poseben popust. Za to, ker smo ženske in mame in ker se v spomin na mednarodni dan to spodobi, čeprav pravično v ostalih dnevih leta še zdaleč ni.

O enakosti spolov se govori že celo stoletje, pa vendar vladajočim politikam ne govori v prid podatek, da ženske še vedno zaslužimo 16 odstotkov manj kot moški. Kako pa, če nas ni na pozicijah, od koder bi lahko odločale. Občutno premalo žensk zaseda vodstvene položaje v politiki in poslovnem svetu. Pa ni govora o državah tretjega sveta, ampak o Evropski uniji, ki ima enakost spolov kot temeljno pravico določeno v pogodbah Evropske unije. Raziskave Eurobarometra pa kljub akcijskim načrtom in pobudam vsakoletno kažejo, da enakost spolov še vedno ni dosežena. Nasilje, razlike v plačilu in izkoriščanje ženske postavljajo v podrejen položaj.

Verjetno nam bo lažje, ko bomo o svoji eksistenci odločale neposredno z odločevalskih mest in usode ne bomo več prepuščale milosti in nemilosti moških kolegov. Vendar se za vstop v politiko odločajo le redke. O razlogih in ovirah za politično udejstvovanje sem se imela priložnost pogovarjati s parlamentarkami v aktualnem sklicu državnega zbora. Na povabilo poslanke Ive Dimic in v organizaciji Kluba parlamentark sem se udeležila Dneva s poslanko. Na dnevnem redu je bila tudi seja, na kateri smo razpravljale o ženskah v politiki. S strani parlamentark je bilo slišati številne spodbudne besede in argumente v prid vstopa v politiko. V zelo zanimivi diskusiji, ki pa je resda temeljila bolj na deljenju osebnih izkušenj kot pa na usmeritvah za reševanje položaja, pa me je zmotilo, da so tako udeleženke kot poslanke uporabljale termin punce namesto ženske. »Tudi med vami so mlade punce,« je bilo večkrat slišati. Z izrazom seveda ni nič narobe, vendar pa vseeno ne pritiče omizju v državnem zboru. Izraža namreč vse tisto, proti čemer bi se morali kot

družba boriti – tretiranju žensk kot naivnih in nedoraslih. Bolj me skrbi dejstvo, da ne gre samo za poimenovanje kot tako, ampak da v resnici ne kot posameznice in ne kot družba nismo presegle šovinističnih okvirjev, ki nas v podzavesti tiščijo bolj, kot pa si upamo priznati, in potem prek jezikovnega koda odražajo potlačeno v nas, vse slabe izkušnje, dokazovanja, morda celo zatiranja.

Izraz me je tako zmotil, da sem se morala oglasiti in pripomniti, da si s takim poimenovanje ženske v političnem diskurzu delamo medvedjo uslugo. Edino na nas samih je, da podobe presežemo in namesto punce ozavestimo žensko; s tem dobimo popolnoma drugo besedno konotacijo, ki pa je že bližje ambiciozni, sposobni, talentirani posameznici, s čimer so se strinjale tudi ostale udeleženke. Da si morajo ženske same izboriti položaj in razbiti stereotipe, ki jih ne bodo reševale spolne kvote, je bil zaključek polemike o ženskah v politiki.

Vendar pa problematika spolne neenakosti ne samo v politiki, ampak tudi na drugih področjih poraja še veliko odprtih vprašanj. Ženske smo slabše zaposljive, delamo v slabše plačanih sektorjih, manj napredujemo, večkrat prekinemo poklicno pot, opravimo več neplačanega dela in se ne nazadnje manj pojavljamo tudi v medijih. Letna analiza enajstih slovenskih časnikov, ki so jo objavili na portalu Metina lista, je pokazala, da so v letu 2018 kar 71 odstotkov medijskega prostora, ki so ga analizirani časniki namenili intervjujem, kolumnam in komentarjem, zasedli moški, preostalih 29 odstotkov pa ženske.

V našem uredništvu o uravnoteženi zastopanosti spolov ne moremo govoriti, saj večino člankov, ki jih mesečno prebirate, napišejo ženske, ki jih zelo cenim, saj je vsaka na svojem področju zelo uspešna. Da ne bom pristranska, gre seveda pohvala za soustvarjanje Slivniških pogledov tudi moškemu delu uredništva. Vsem sem hvaležna, da si ob kopici obveznosti vzamejo čas in vzorno, z veliko truda in zavzetosti napišejo prispevke. O tem, o kom pišejo, pa zagotovo ne odloča spol, ampak dosežki, udejstvovanja, aktivnost v lokalnem okolju. In teh je res veliko – so rezultat prizadevnih posameznikov in posameznic, še največkrat pa njihovega skupnega dela.

Maruša Opeka

Maksimiljan Turšič

Maksimiljan Turšič je od leta 1995 načelnik Upravne enote Cerknica. Birokracija ga ni pogoltnila. Je pač človek, ki išče kompromise in uživa življenje. Zaradi ljudi, ki jih ima ob sebi, številnih zanimanj ter hobijev, za katere si rad vzame čas.

V državno upravo ste prišli iz gospodarstva, kako to?

Kot štipendist Bresta sem začel na Brestu. Tam sem bil šest let, potem pa so bile leta 1990 razpisane prve demokratične volitve. Takrat sem dobil povabilo, da bi kandidiral za občinskega poslanca. Povabila me je zanimiva kombinacija strank, in sicer Zeleni Slovenije, Zveza socialistične mladine Slovenije (ZSMS) in Socialdemokratska zveza. Kandidiral sem, ker se mi je to zdelo posrečena kombinacija, predvsem zaradi Zelenih, saj smo še kot študenti poskušali Cerkniško jezero ohraniti tako, kot je. Tako sem prišel v politiko in državno upravo.

Ste univerzitetni diplomirani inženir lesarstva. Je izbiro poklica narekovalo zanimanje ali je šlo za skoraj edino izbiro za fanta iz občine, ki je temeljila na lesni industriji?

Šlo je za edino izbiro. Iz treh oddelkov cerkniške osnovne šole samo eden ni šel na lesarsko srednjo šolo. Vsi ostali smo šli na srednjo lesarsko šolo, ki jo je organiziral Brest. To je bil dislocirani oddelek Aškerčeve srednje šole iz Ljubljane. Dobili smo štipendije in se izobraževali v domačem kraju. Pouk smo imeli v stari šoli, kjer je danes glasbena šola, in v novi sedanji šoli. Odlične profesorje smo imeli. Ogromno smo se navadili, tako šolske snovi kot življenjskih zgodb.

Vam znanje iz lesarstva pride še kaj prav?

Zelo, saj mi je narava blizu. Predvsem me zanima les v naravnih oblikah. Vsako leto si v Cankarjevem domu ogledam razstavo Čar lesa, organizira jo somentor moje diplomske naloge prof. dr. Franc Pohleven. Tam se pokaže vse, kar znamo Slovenci narediti iz lesa. Neverjetno!

Da je kultura samoumeven del življenja Maksimilijana Turšiča, opazimo že v njegovi pisarni.

Pa vi?

Zadnje leto, dve delam ročaje za skandinavске nože. Uporabljam posebne vrste lesa. Zelo všeč so mi alpski nagnoj, češnja, sliva, oreh, tudi javor rebrač. Imajo zanimivo barvo in teksturo.

» Smo sredi gozda, sredi surovine in tega ne znamo izkoristiti.«

Vam je žal, da na Notranjskem izgublamo tovrstno znanje?

Zdi se mi res škoda, da izgublamo znanje, ki je bilo združeno v Brestu. Smo sredi gozda, sredi surovine in tega ne znamo izkoristiti.

Vam je tudi državna uprava prinesla poklicne izzive in cilje?

Upravno enoto sem jemal kot izziv, kot ohranjanje delovnih mest. Ko je Brest

šel v stečaj, je bila ta stavba prazna in sem se zavzemal, da se jo napolni z državnimi inštitucijami. Sedaj imamo tukaj tako Upravni center Cerknica kot okrajno sodišče, zraven je tudi notarka. S tem so vsi občani na enem mestu pridobili sodoben center državne uprave.

Z upravno enoto se največkrat srečamo, ko potrebujemo dokumente, dovoljenja ... Ampak vaše delo je tudi precej bolj poglobljeno?

Občine sprejemajo občinske prostorske načrte in na tej podlagi jih mi izvajamo. Pokrivamo tri občine – Cerknico, Loško dolino in Bloke. Ti načrti so dostikrat ali prepodrobni ali preohlapni in da ohranjamo stavbno identiteto notranjske pokrajine, se moramo usklajevati. Dobro sodelujemo tako z občinami kot tudi z ostalimi inštitucijami.

Je bila denacionalizacija trd oreh?

Imeli smo kar 464 denacionalizacijskih

zahtevkov in 33 agrarnih skupnosti, ki so bile velik zalogaj. Največja je bila Agrarna skupnost Cerknica z več kot dvesto upravičenci. To so bili dolgotrajni in težki postopki, moje kolegice so jih zelo uspešno rešile.

Sokrajanom ste blizu kot prijeten sogovornik. Velikokrat vas lahko srečamo na kulturnih dogodkih, v nekem čisto drugačnem okolju in vzdušju, kot je upravna enota. Opazam tudi, da ste z veliko umetniki vsaj dobri znanci, če ne že prijatelji.

Ljubezen do kulture sem dobil doma. Mama je bila velika ljubiteljica opere in dramske umetnosti. Velikokrat se je s svojimi prijateljicami odpravila iz Begunj peš do Rakeka, tam šla na vlak, v opero in nazaj. V naši kuhinji je bilo vedno polno ljudi in skozi pripovedovanja mi je umetnost prišla pod kožo, tudi literatura in likovna umetnost. Rad bi pohvalil žal že pokojnega učitelja slovenščine Božidarja Levca. Ne glede na to, da smo bili v tehnični šoli, nam je z veliko ljubeznijo in zahtevnostjo skozi slovenski jezik podajal povezavo umetnosti in družbenega dogajanja. Če si hotel, ti je odprl svet še bolj.

Kakšno smer v umetnosti, umetnika še posebej občudujete?

Zanimam se za slikarstvo, literaturo, gledališče, film in navdušujem se tudi nad arhitekturo. V slikarstvu mi je zelo blizu slovenski impresionizem. Občudujem tudi Dalija. Kot študentu mi je bil izredno všeč Bard lucundus. Med domačimi umetniki zelo spoštujem in prijateljujem z Božidarjem Strmanom in Tomažem Perkom. Najraje vzamem v roke pesniške zbirke Srečka Kosovele ali Rumija ter knjige pisatelja Vitomila Zupana.

Ste tudi zbiratelj?

Da. Imam kar nekaj slik doma, predvsem pa grafik, ker so bile bolj dostopne. Tudi knjižne omare so polne.

Pisarno vam krasijo fotografije Andreje Peklaj.

Z njo smo veliko sodelovali pri obeh knjigah in razstavah. Andreja Peklaj

me je s svojo fotografijo tudi zaznamovala. Zanimivo je, da sem kot študent opravil dvoletni tečaj fotografije pri mojstru fotografije Oskarju Dolencu. Takrat sva se spoznala z Andrejo Peklaj, s katero imava stike še danes. Člani Notranjskega študentskega kluba (NŠK) smo takrat stanovali v Ljubljani. Veliko časa smo imeli za debate, tudi za debate o različnih zvrsteh umetnosti. Pred štiridesetimi leti smo člani NŠK začeli na predvečer praznika recitirati in peti pred Prešernovim spomenikom v Ljubljani. To ni bilo zaželeno, včasih so nas tudi pregnali. Danes je to samoumevno in se vsako leto pri spomeniku recitirajo njegove pesmi.

» Upravno enoto sem jemal kot izziv, kot ohranjanje delovnih mest.«

Tudi Notranjska, sploh njena zgodovina, budita vaše zanimanje.

Kot študent sem spoznal, da zgodovina Notranjske ni nikjer celovito obdelana. To mi je prvič padlo v oči, ko sem videl knjigo arhitekta Mušiča o kozolcih na Slovenskem, niti eden v njej ni bil z Notranjske. Nato smo upali, da bo Notranjska obdelana v muzeju v Loški dolini. Te vloge ni opravil, potem se je zaprl in združil z

Notranjskim muzejem Postojna. Mislim, da si Cerknica zasluži muzej in galerijo v Kravanjevi hiši.

Vaš doprinos pri raziskovanju in ohranjanju naše domače zgodovine vseeno ni majhen. Koliko let ste bili predsednik Društva ljubiteljev gradu Snežnik?

Sedemnajst let, član sem pa še. Društvo smo ustanovili, ker se grad ni mogel promovirati. Bil je kot skrita pravljica v snežniških gozdovih. Tudi društvo je pripomoglo, da so obnovili grad in pristave. S pomočjo članov društva so izšle tri knjige o gradu Snežnik.

Tudi zgodovino svoje družine, po domače Cencovih iz Begunj, dobro poznate.

Družini je domače ime Pri Cencu dal Vincenc de Toni. Ko so se italijanske državnice v 19. stoletju združevale v Kraljevino Italijo, so bili v Karniji fantje, ki niso želeli biti v njej, in so prišli v takratno Avstro-Ogrsko. Moji predniki so tako prišli s severnega dela Italije. Vincenc de Toni, moj praded, je bil podjeten mož. V Begunjah je imel gostilno, trgovino in mesarijo. Poročil se je z Margareto Mekinda z Marofa in v Begunjah sta kupila hišo. Ugotavljam, da so bile v moji družini ženske vedno zelo močne in samostojne. Zato pravim, da na Notranjskem brez dobre gospodarice ni uspešne kmetije.

Cencovo domačijo so Turšičevi prastarši kupili od Jakoba Hrena, Begunjca, ki je bil poslanec v dunajskem parlamentu.

Ste s kmetije?

Oče je bil mesar, mama gospodinja in imeli smo sedem glav živine, kar nekaj njiv in gozd. Poznam vsa kmetijska dela. Treba je bilo pokositi, zgrabiti, pripe-ljati na vozovih ...

Niste edini Cencov, ki je aktiven v družbi, tudi hčerki Vesna in Eva se zelo angažirata.

Moja mama nas je poleg kulture učila odnosa do soljudi in okolja. Naša kuhinja je bila vedno odprta za vse in v njej so potekale različne debate. Tako sem dobil občutek za soljudi, spoštovanje in socialno odgovornost. Tak odnos do življenja in ljudi sem se trudil prenesti tudi na svoji hčerki Vesno in Evo. Podpiram ju v njenem udejstvovanju in sem ponosen na obe. Socialna odgovornost mi je zelo pomembna.

Žal se danes o njej pojavljajo pomisleki.

Na dolgi rok se splača. To tudi tebe bogati, ne samo druge. Moram reči, da sta hčerki družbeno odgovorni. To mi

je všeč. Je pa res, da je življenje po teh načelih zahtevnejše.

Z dobrimi prijatelji je lažje. Kdaj ste oblikovali svoj krog?

Prijateljstvo se oblikuje na srednji šoli in fakulteti, nato pride le še kdo, predvsem skozi delo in kulturno udejstvovanje.

»Moja mama nas je poleg kulture učila odnosa do soljudi in okolja.«

Vem, da jih lahko postrežete s potico, ki jo spečete sami.

Prej sta moja mama in tašča pekli potice. To tradicijo z veseljem nadaljujem.

Nadev?

Meni je najboljša rožičeva, naredim pa tudi lešnikovo, pehtranovo ... različno. Potico pečem predvsem za praznike. V službi so me lepo presenetili in mi za rojstni dan podarili lep glinen pekač,

tak, z »dratom« vezan. V zahvalo sem nekajkrat spekel potico tudi sodelavkam in sodelavcem.

Se boste za prihajajoče praznike kam odpeljali z motorjem?

Zadnje dve leti motor vozim malo manj, kar nekako ne najdem časa. Rad potujem sam. Najdlje sem bil v Italiji in na avstrijskem Koroškem. Pravijo: »Veter v laseh,« jaz sem dodal še: »sonce na poteh.« Na motorju bolj doživiš samo potovanje, čeprav motor zahteva 100-odstotno koncentracijo.

Kam vas največkrat pelje nedeljska popoldanska pot?

Z motorjem se rad odpeljem do Babnega Polja, ker je dosti ovinkov, ali pa do Pirana na kavo.

Zdi se mi, da imate radi življenje.

Zelo rad raziskujem življenje. V tem obdobju poskušam najti vsak dan vsaj malo časa zase, za svoj mir in svoje razvade. V veliko veselje sta mi vnuček in vnukinja.

URESNIČI IDEJE CENEJE!

VSE ZA VRT

VRTNI DAN
Podkrajnik, 26. 4. 2019
STROKOVNI NASVETI
PROMOCIJE • AKCIJE

SEMENA • SEMENSKI KROMPIR • ELEKTRIČNO VRTNO ORODJE • ROČNO VRTNO ORODJE • CEVI IN PRIBOR ZA ZALIVANJE • VRTNI PRIBOR OGRAJE • TLAKOVCI, PRANE PLOŠČE • ROBNIKI, ŠKARPNIKI • HRANA IN OPREMA ZA MALE ŽIVALI • PAŠNA OPREMA • KRMNE MEŠANICE

<p>ZEMLJA MEGA FLOR 70 l 947 €</p>	<p>ZEMLJA IDEAL 70 l 761 €</p>	<p>PLANTELA ORGANIC 25 kg -15% 299 €</p>	<p>LETNA VRTNA TERMO KOPRENA 2,1 x 10 m - 18 g/m², uporabljamo za pokrivanje različnih talaj po vrsti, sadilni ali presadilni, popolnoma prepustni za vodo in zrak. 5 + 1 gratis 299 €</p>
---	---	---	--

BOGATA PONUDBA VSEGA ZA GRADNJO

GRADBENI MATERIAL

<p>POMLADNA AKCIJA OMEJENA ZALOGA</p> <p>STREŠNIKI GOLOB CEMENTNO SIVA nebarvan, visoko kvaliteten beton samo 3⁹⁷ €/m²</p>	<p>RAZŠIRJENA PONUDBA</p> <p>LAMINAT različne kolekcije, razredi in barve 5⁹⁹ €</p>
<p>INDUKCIJSKA KUHALNA PLOŠČA MARIA dvojni, 4000 W 79⁹⁰ €</p>	<p>KERAMIČNE PLOŠČICE GORENJE KERAMIKA</p> <p>SALY BESL, dim. 33,3 x 33,3, talna kopirniška ploščica 5⁹⁹ €/m²</p> <p>LUSH-65 BESL, dim. 60 x 25, stenska kopirniška ploščica 5⁹⁹ €/m²</p>

Akcija velja do 31. 5. 2019 oz. do odprodaje zalog. Popusti se obračunajo na blagajni. Cene so v EUR z DDV. Akcijske cene veljajo za takojšnje plačilo. Slike so simbolične. Priključujemo si pravico do spremembe programa in cen. Za morebitne napake v tisku ne odgovarjamo.

MEGADOM PODSKRAJNIK • PODSKRAJNIK 102, 1380 CERKNICA • tel: 01/705 0 705
ODPRTO: pon.-pet. 7:00-19:00, sob. 7:00-13:00 • f • www.megadom.si

KUPIJTE NA OBROKE

BANKA KOPER • SUMMIT LEASING • NLB
AMERICAN EXPRESS • DINERS OBROKI

Slovesnost ob vodohranu

☞ Maruša Opeka ☞ Ljubo Vukelič

V četrtek, 21. marca, so na Gorenjem Jezeru z manjšo slovesnostjo tudi uradno v uporabo predali vodohran skupaj s 600 metri povezovalnega vodovoda. Trak sta prerezala predsednik Krajevne skupnosti Grahovo **Rajko Intihar** in župan **Marko Rupar**, ki je bil vesel, da jim je uspelo dokončati prvo fazo ene izmed večjih investicij na vodovodnem sistemu v zadnjih letih. Novozgrajeni objekt, ob katerem so se poleg predstavnikov občine zbrali tudi prebivalci in predstavniki izvajalcev, pa je blagoslovil grahovski župnik **Sandi Osojnik**. Občina je z investicijo petnajstim hišam v počitniškem naselju omogočila nemoteno vodooskrbo ter požarno vodo. Kot je povedal župan, bo v prihodnje na obnovljeni vodovodni sistem priključen še preostali del počitniškega naselja. ■

Svetnika za mandat v Evropskem parlamentu

☞ Maruša Opeka ☞ Evropski parlament

Z letošnjimi volitvami v Evropski parlament bomo prebivalci vseh držav članic Evropske unije izbrali skupno 705 predstavnikov in predstavnic, ki bodo v naslednjem petletnem mandatu zastopali naše interese v Evropskem parlamentu. V Sloveniji bomo osem evropskih poslancev oziroma poslank izvolili v nedeljo, 26. maja. Volilni sistem je proporcionalen s preferenčnim glasovanjem, kar pomeni, da imamo volivci možnost, da neposredno vplivamo na izbiro kandidatov. S posamezne strankarske liste so izvoljeni kandidati, ki so prejeli največje število preferenčnih glasov. Stranke so že predstavile liste kandidatov in začele z volilno kampanjo. Za poslanski mandat v Evropskem parlamentu pa se potegujeta tudi **Iva Dimić** in **Luka Kočevar**, oba občinska svetnika Občine Cerknica. ■

VOŠČILO

Velika noč je najpomembnejši krščanski praznik, temelječ na čudežu vstajenja, zmagi življenja nad smrtjo in poti v večnost.

Čeprav nam skrivnosti velike noči razodeva vera, pa ni razloga, da ne bi bili velikonočni prazniki pri slehernem izmed nas razlog za veselje in druženje.

Naj upanje in sporočilo velike noči navdahneta vaš vsakdan in vas pospremita v pomlad!

Župan Marko Rupar
s sodelavci

REPUBLIKA SLOVENIJA
OKRAJNA VOLILNA KOMISIJA LOGATEC

OBVESTILO

Volivce naselij Bločice in Bloška Polica obveščamo, da se sedež volišča št. 00301020 – Stane Štritof, Bločice 32, prenese na novo lokacijo, in sicer na naslov: Ana Žnidaršič, Bločice 5.

Navedena sprememba je bila sprejeta 14. 3. 2019 in velja pri izvedbi volitev poslancev Republike Slovenije v Evropski parlament, ki bodo v nedeljo, 26. 5. 2019.

Volivce naprošamo, naj bodo pozorni na obvestila volivcem, ki jih bodo prejeli po pošti. Na obvestilu bo volišče, kjer lahko glasujejo, točno navedeno.

Pust je šu čez must

Ja, Pusta je konec. Preden se začnemo pripravljati na novega, pa bi se radi še izvirno zahvalili vsem, ki so pomagali pri letošnji izvedbi.

Predaja oblasti po Butalsko

Letošnje pustovanje je bilo res izvirno. Že na žaganju babe, ko so odprtju cerkniškega pustovanja prisostvovali tudi čisto mladi Butalčki. Prav takšni, kot so pred leti iskali, kje se babo žaga. Pa takrat tega niso našli, letos pa so.

Zatem smo bili na izvirnem odprtju razstave **Božidarja Strmana – Miša** v Galeriji Krpan, kjer se nismo nič sekirali, le uživali. Izvirna je bila

»Ne se sekirat,« je z razstavo sporočal umetnik Božidar Strman – Mišo (na sredini).

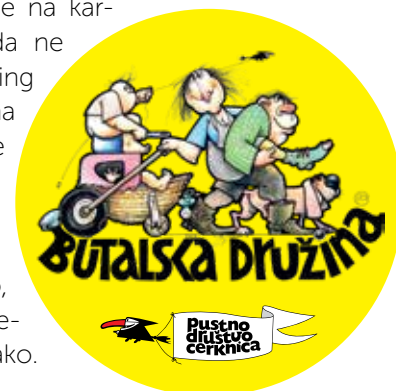
Predstava TV Čohovo je bila dvakrat razprodana.

lokacija razstave drugega pustnega umetnika, **Iva Kvartuča – Ajve**, ki je svoja dela razobesil kar v prostorih bivše zadruga. Izvirna je bila tudi prodaja kart za TV Čohovo, saj so vstopnice za petkovo predstavo pošle v le nekaj dneh, dvorano pa smo napolnili tudi v torek. Napolnili smo tudi šotor pri Žajfnci, kjer so nas zabavale skupine, znane po svojih izvirnih hitih, in Športno dvorano Cerknica, v kateri so se na sobotno popoldne zabavale same izvirne male maškar'ce, zbrane na otroški maškaradi.

O izvirnosti letošnjega pustnega karnevala ne gre izgubljati besed. Poleg čisto nove skupine Butalcev – Butalske družine – so se na karnevalu prvič, upamo, da ne zadnjič, predstavili Dunking devils, svetovno znana akrobatska skupina, ki je skakala na svoj posebej za karneval narejen Trumpolinski zid. Vreme je bilo skoraj kičasto, vzdušje ob izjemnem številu obiskovalcev prav tako.

Z otroško maškarado rastejo generacije pustnih zanesenjakov.

Etnološka prireditev O, ja stari ded, star'ga deda nočem met!

Parada najmlajših maškar na pustni torek po ulicah Cerknice

Letos je »zacuprala« vreme, polno ljudi, fajn vzdušje in še novo butalsko družino.

Kulturni dom smo med obema butalsko-čohastima predstavama napolnili še enkrat. Etnološka prireditev v izvedbi Hiše izročila O, ja stari ded, star'ga deda nočem imet je s šegavimi vsebinami zabavala obiskovalce v ponedeljek. V torek na večer pa je ubogi Pust potegnil takratkega in izpustil dušo, tako da smo se na pepelnično sredo v žalosti poslovili od njega na pustnem pogrebu.

Število obiskovalcev na vseh prireditvah je bilo okrog 30.000. Iz leta v leto opažamo vse večji interes za naše butalsko udeleževanje, kljub temu pa nam uspeva vse skupaj izpeljati brez večjih težav.

Da je to sploh mogoče, mora imeti naša butalska družina res veliko članov in sorodnikov v obeh kolenih, pa še v gležnjih in kolkih povrhu. Za pomoč pri izvedbi dogodkov bi se zahvalili:

V prvi vrsti Občini Cerknica, pa vsem sponzorjem, donatorjem, ustanovam, medijem, družbam, podjetjem, društvom, gasilcem, Pustarjem, prebivalcem Cerknice in obiskovalcem.

Leto bo hitro naokoli in spet bo prišel PUST z letnico 2020. Komaj čakamo!

Za veselo vzdušje po karnevalu so poskrbeli Modrijani.

Rajnega je na zadnjo pot pospremila množica žalujočih.

Avtorica: Polona Otoničar Pajk Fotograf: Ljubo Vukelič

Traktoristi na cesti

S toplejšimi pomladnimi dnevi se v cestnem prometu poveča tudi udeležba delovnih strojev, predvsem traktorjev. Slovenci bi naj bili, sicer po neuradnih podatkih, prvi na svetu po številu traktorjev na prebivalca.

Več o uradnih podatkih vedo upravne enote. »Podatek o številu registriranih traktorjev v občini beleži Ministrstvo za infrastrukturo,« mi pove **Sabina Milavec**, višja referentka II iz cerkniške upravne enote. »Upravne enote opravijo vse v zvezi z registracijo kmetijskih traktorjev na podlagi vloge stranke, ki vsebuje opravljen tehnični pregled ter zavarovanje vlečnega vozila,« nato dodaja. 31. 12. 2017 je bilo, kot kažejo podatki Statističnega urada Republike Slovenije, v cerkniški občini registriranih 1291 traktorjev, leto poprej 1266, leta 2001 pa precej manj, 731. Podjetje TTN iz Podskrajnika na leto opravi kar 2000 tehničnih pregledov. »Letno pri nas registriramo/opravimo tehnični pregled približno 2000 traktorjev,« pove **Helena Rajk**, direktorica podjetja.

Število je tako visoko, ker registrirajo traktorje iz treh občin; poleg traktorjev iz Cerknice še tiste iz občin Loška dolina in Bloke. »Večinoma opravljamo storitev na terenu,« pove sogovornica. Letos bodo tehnični pregledi in registracije v naši občini potekali v naslednjih krajih: Begunje pri Cerknici, Unec, Dolenja vas, Dolenje Jezero, Cajnarje, Sveti Vid, Grahovo, Žerovnica in Gorenje Jezero. »Kot vsako vozilo mora biti tudi traktor tehnično brezhiben, imeti zavarovanje in podaljšano prometno dovoljenje,« zaključuje Rajkova.

» Če pa voznik cesto onesnaži, je to treba nemudoma očistiti. Če tega ne stori ali ne more storiti onesnaževalec sam, cesto na njegove stroške očisti redni vzdrževalec ceste.«

Varnost na prvem mestu

Vsako leto policisti obravnavajo več prometnih nesreč, ki jim je botrovala slaba priprava vozila za delo, zato je ustrezna oprema traktorja izrednega pomena. Policisti opazajo, da prav v tem začetnem, pomladnem obdobju lastniki traktorjev, motokultivatorjev ter delovnih strojev svojih strojev ne opremijo tako, da bi bili primerni za udeležbo v cestnem prometu. Preden se samostojno peljemo po cestišču s traktorjem, moramo pridobiti voziško dovoljenje F-kategorije;

Kot vsako vozilo mora biti tudi traktor tehnično brezhiben, imeti zavarovanje in podaljšano prometno dovoljenje.

zakon namreč določa, da morajo osebe za vožnjo traktorja imeti veljavno voziško dovoljenje, poleg tega pa ne smejo voziti traktorja v cestnem prometu, če so pod vplivom alkohola ali drugih psihoaktivnih snovi (mamil, zdravil), ter med vožnjo ne smejo uporabljati mobilnega telefona. Sledi ustrezna oprema traktorja. Traktor mora imeti vgrajen homologiran varnostni lok ali varnostno kabino – ne le za vožnjo po cestišču, ampak tudi za vožnjo zunaj cestnega prometa – za opravljanje kmetijskih ali gozdarskih del. Za vožnjo v cestnem prometu pa morajo biti na traktorju nameščeni: vzratna ogledala, tabla za označevanje počasnih vozil (trikotnik) in podložne zagozde. Spredaj in zadaj mora traktor imeti nameščene in delujoče luči za osvetljevanje vozila, zavorne luči, luči za osvetljevanje registrske tablice, smernike in odsevnike. Na traktorskih priklopnikih morata biti nameščeni delovna in parkirna zavora. Luči in odsevniki med vožnjo ne smejo biti zakriti ali umazani, obvezno mora traktor imeti nameščeno rumeno utripajočo luč, kadar ima priklopljen priklopnik, ki presega širino traktorja.

Na stroške voznika cesto očisti vzdrževalec

Kako pa pravilno naložiti tovor? 2. člen Pravilnika o nalaganju in pritrjevanju tovora v cestnem prometu pravi, da mora biti tovor naložen tako, da ne predstavlja nevarnosti ali ovire za druge udeležence v cestnem prometu, ne sme povzročati škode na cesti ali objektih in ne sme onesnaževati okolja. Prav tako ne sme zmanjševati stabilnosti vozila in povzročati več hrupa, kot je dovoljeno. Pravilno nameščen tovor

ne zmanjšuje preglednosti vozniku, ne zakriva drugih naprav vozila, registrskih tablic in drugih predpisanih označb ter ne pada s traktorja, traktorskega priklopnika ali traktorskega priključka. »Preden se voznik vključi v promet na javni cesti s kolovozne poti, nekategorizirane ceste, individualnega priključka, območja izvajanja del ali druge zemljiške površine, mora odstraniti z vozila zemljo ali blato, ki bi lahko onesnažilo vozišče,« pove **Matjaž Kandžič**, vodja policijskega okoliša Cerknica. »Tudi občani lahko podajo prijavo, če vidijo storilca, a morajo potem nastopiti kot pričé,« nato doda in pove, kaj narediti, če do onesnaženja pride: »Če pa voznik cesto onesnaži, je to treba nemudoma očistiti. Če tega ne stori ali ne more storiti onesnaževalec sam, cesto na njegove stroške očisti redni vzdrževalec ceste.«

» Način in hitrost vožnje je treba prilagoditi traktorju pred seboj in mirno počakati.«

Mirno, mirno in še enkrat mirno

Na cesti pogosto opazimo voznika traktorja, ki vozi na čelu kolone, za njim pa je več vozil, ki ga ne morejo varno prehiteti. Vozniki takrat bentijo na traktoriste, ko se kljub številni koloni za seboj ne umaknejo na prvo primerno mesto. 30. člen Zakona o varnosti cestnega prometa pravi, da »voznik ne sme brez upravičenega razloga voziti tako počasi, da bi oviral druge udeležence v cestnem prometu. Kadar se za vozilom, ki vozi na čelu kolone s hitrostjo, ki je nižja od največje dovoljene hitrosti na cesti ali delu ceste, po katerem vozi, in nižja od hitrosti prometnega toka vozil na smernem vozišču, nabere kolona vozil, ki ga ne more varno prehiteti, se mora voznik na prvem primernem kraju umakniti z vozišča in pustiti kolono vozil mimo.« Matjaž Kandžič mi pove, da se lahko umakne tudi na zasebno zemljišče. »Seveda pa se mora nato čim prej umakniti,« doda. Omenjeni zakon v naslednjem podčlenu določa še: »Kadar je hitrost vozila iz prejšnjega odstavka za več kot polovico nižja od največje dovoljene hitrosti na cesti ali delu ceste, mora voznik takega vozila vklopiti varnostne utripalke, razen če uporablja rurno utripajočo luč v skladu s 128. členom zakona. Ko se za njim nabere kolona vozil, ki ga ne more varno prehiteti, se mora na prvem primernem kraju umakniti z vozišča in pustiti kolono vozil mimo.« A tega marsikdo ne upošteva in nekateri se ne bodo za nič na svetu umaknili, čeprav bi s tem veliko naredili za varnost v prometu. In kaj voznikom preostane poleg tega, da si zapomnijo registrsko številko in morebiti voznikovo ravnanje prijavijo policiji? »Način in hitrost vožnje prilagoditi traktorju pred seboj in mirno počakati,« pove Matjaž Kandžič, vodja policijskega okoliša v Cerknici.

Počasna vozila pa morajo biti označena. »Tako vozila, razen enoslednih, npr. mopedi, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 40 km/h, kot tudi njihova priklopna vozila, morajo imeti na zadnji strani tablo za označevanje počasnih vozil, ki mora biti homologirana v skladu s Pravilnikom UN/ECE R 69 – znak v obliki trikotnika,« me opozori Kandžič. »Če pa gre za skupino vozil, npr. traktor

s priklopnim vozilom – prikolico – ali vlečenim traktorskim priključkom – traktor, samonakladalka, velja, da mora biti označeno samo zadnje vozilo v skupini, torej priklopno vozilo,« nato še pojasni.

Kdaj lahko vozimo druge?

Vožnja drugih oseb na traktorju je dovoljena le, če sopotnik sedi na vgrajenem sedežu za prevoz oseb, ki je vpisan v prometnem dovoljenju. Otrok, mlajši od 1,5 leta, se na traktorju ne sme prevažati. Osebe, ki jih prevažamo, ne smejo biti pod vplivom alkohola, ne smejo stati, ne smejo sedeti na nepritrjenem tovoru, tudi ne na tovoru, ki sega prek stranic. Na traktorskih priključkih (tj. traktorski plato, plug, obračalnik ...) je prevažati osebe prepovedano.

Pravila veljajo tudi na zasebnih površinah

Pa vsa ta pravila veljajo samo za javne površine ali tudi za zasebne? »Policisti imamo zdaj že kar nekaj časa možnost, da nadzor izvajamo tudi zunaj cestnega prometa, npr. na poljih, v gozdu,« pove vodja policijskega okoliša. »Za podiranje dreves, spravilo lesa, prekope, izkope, vrtnanja in opravljanja drugih del na zemljiščih ali na objektih v območju javne ceste, ki bi lahko ovirala ali ogrožala promet, poškodovala cesto ali povečala stroške njenega vzdrževanja, pa je treba pridobiti soglasje upravljavca javne ceste, s katerim se določijo pogoji za opravljanje teh del,« še pojasni Kandžič. »Vse voznike traktorjev pa policisti opozarjamo, naj povsod vozijo previdno in odgovorno,« zaključí sogovornik.

Lesene konstrukcije
3D izris načrta
CNC razrez lesa

MGing

Nadstreški
Lesene terase in fasade
Krovstvo, kleparstvo in tesarstvo

Ravne in zelene strehe
Hidroizolacije

041 900 797
info@mging.si
www.mging.si

My Green L roof

MGing d.o.o.
podružnica Notranjska

Kmetijstvo: v iskanju dodane vrednosti

Kmetijstvo je ena najpomembnejših gospodarskih panog v Evropski uniji, četudi k celotnemu BDP prispeva le 1,2 odstotka.

Kmetijstvo namreč poleg svoje najpomembnejše naloge, to je oskrba prebivalstva s kakovostno hrano, skrbi tudi za ohranitev kulturne krajine, pozitivno učinkuje na razvoj podeželja, na ohranjanje poseljenosti, še posebej na demografsko ogroženih območjih, ter ustvarja tudi delovna mesta. Čedalje bolj se poudarjajo tudi vpetost kmetijstva v okolje in dejavniki v povezavi z varovanjem okolja, kot so na primer ohranjanje biotske raznovrstnosti, izboljšanje počutja rejnih živali, trajnostno naravnano kmetovanje. Kmetijstvo je pomembno vpeto tudi v preostali del gospodarstva, saj na primer zagotavlja vhodne surovine za agroživilsko industrijo, v dopolnilnih dejavnostih dopolnjuje turistično ponudbo ali izvaja komunalne storitve.

V Državnem zboru Republike Slovenije je bila že leta 2011 sprejeta t. i. Resolucija o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020.

Analiza lokalnega stanja

»Kmetijstvo danes ni zgolj gospodarska panoga, je tudi dejavnost, ki z zemljišči na različne načine varuje naravo,« pojasni **Milka Mele Petrič**, terenska svetovalka na izpostavi Kmetijsko-gozdarskega zavoda Ljubljana v Cerknici. »To podpira tudi Evropska unija s svojo politiko in finančnimi inštrumenti v programu razvoja podeželja,« doda.

Konec prejšnjega meseca se je začela kampanja zbirnih vlog za sofinanciranje za leto 2019, v okviru katere bodo vlagatelji zopet oddajali zahteve za sheme neposrednih plačil in ukrepe razvoja podeželja v skupni vrednosti okrog 220 milijonov evrov.

»Seveda ima vpliv neposrednih plačil velik pomen na dohodke kmetij, potrebna pa bi bila analiza dejanske učinkovitosti,« pojasni Milka Mele Petrič.

Analiza izplačil Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (ARSKTRP)

za leto 2017, v katero so bila vključena vsa območja Slovenije izven gorskega območja, skupaj kar 130 občin, je pokazala povečanje skupnega obsega površin OMD (območja z omejenimi dejavniki) na 86,9 odstotka površine države oziroma 76,2 odstotka vseh kmetijskih zemljišč. Kot prikazuje tabela, je bilo teh izplačil v občini Cerknica za skoraj 570.000 evrov. V letu 2017 je na območju cerkniške izpostave kmetijsko-gozdarskega zavoda skupaj 1068 vlagateljev zbirnih vlog obdelovalo 8621 hektarjev kmetijskih zemljišč.

Kmetije na območju občine Cerknica se nahajajo na območju Nature 2000. Delno se na tem zaščitenem področju nahajajo tudi površine sosednjih občin Bloke in Loška dolina. Natura 2000 je evropsko omrežje posebnih varstvenih območij, ki so jih določile države članice Evropske unije. Njen glavni cilj je ohraniti biotsko raznovrstnost živalskih in rastlinskih vrst ter habitate, ki so redki ali pa so v Evropi že ogroženi.

Ekološko kmetovanje

Strategija Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano priporoča prestrukturiranje kmetijske pridelave ter povečanje tržne ekološke pridelave. »Delež ekoloških kmetij v Sloveniji se počasi povečuje, enako tudi na našem območju delovanja,« pojasni Mele Petričeva. Razmere na trgu kažejo, da je ponudba ekološko pridelane hrane v Sloveniji še vedno manjša od povpraševanja, zato jo je treba uvažati, možnosti tovrstne pridelave pa ostajajo neizkoriščene. Kmetije, ki so v KOPOP (kmetijsko-okoljskih programih), imajo posebno skrb za varovanje habitatov in ogroženih živali. Z načinom rabe travnikov prispevajo k varovanju habitatov, ogroženih živalskih vrst in skrbijo za ohranjanje avtohtonih pasem in sort rastlin. Upoštevati morajo zahtevane načine kmetovanja, primerne tehnologije ter prispevati k zmanjševanju izpustov toplogrednih plinov, ohranjanju biotske pestrosti, varovanju tal pred erozijo ter podzemnih in površinskih voda.

Izplačila za leto 2017 po občinah in ukrepih (vir: ARSKTRP)

Plačila v evrih po kategorijah/občine	Bloke	Cerknica	Loška dolina
DŽ (dobrobiti živali) govedo	20.184,13	17.765,67	11.513,04
DŽ drobnica		356,04	315,59
EK (ekološka plačila)	148.852,89	157.053,36	49.913,69
KOPOP (kmetijsko-okoljska plačila)	18.935,68	188.544,05	13.398,32
Neposredna plačila	416.749,60	859.482,98	281.387,88
OMD (plačila za območja z omejenimi dejavniki)	301.073,52	567.769,31	165.120,35
Skupaj	905.795,82	1.790.971,41	521.648,87

Podatki o ekoloških kmetijah in kmetijah v programu KOPOP za leto 2018

Občina	KOPOP program (število kmetij)	Ekološke kmetije		Indeks ekoloških kmetij 2018/2012	Delež ekoloških kmetij v strukturi vseh kmetij	Delež KOPOP v strukturi vseh kmetij
		2012	2018			
	2018	2012	2018		2018	2018
Bloke	26	26	37	143	19	10
Cerknica	101	41	51	125	11	21
Loška dolina	19	12	18	150	9	13
Skupaj	146	79	106	185		

Poljedelstvo

Vrednost v januarju 2019 odkupljenih pridelkov v skupini poljedelstvo je bila precej višja kot v januarju 2018. Najbolj se je zvišala vrednost odkupljenih žit, precej večja kot leto prej je bila količina odkupljene pšenice ter koruze v zrnju. Precej višja je bila tudi vrednost odkupljenih industrijskih rastlin in krompirja. Vrednost odkupljenih zelenjadnic je bila nižja za približno dva odstotka. V letu 2017 so se sicer pojavile številne strukturne razlike v rabi njivskih površin. Prideluje se tudi konopljo, riček ter razne stare pozabljene poljščine in žita. V strukturi žit se povečuje obseg setve pira, ajde, prosa, pri krmnih žitih pa ječmena in tritikale. V občini Cerknica se je v obdobju zadnjih desetih let zmanjšal delež pšenice kar za 17 odstotkov, zelo pa so se povečale pridelovalne površine, posejane s piro, ajdo, ječmenom. Zanimiv je podatek, da so se površine, posajene s silažno koruzo, zmanjšale za 40 odstotkov.

Milka Mele Petrič razloži, da je usmeritev pridelave v kmetijstvu še vedno preveč povezana s tradicionalnimi

usmeritvami klasične živinoreje in bi bilo treba vzpodbuditi mlajše generacije kmetovalcev k iskanju dodanih vrednosti v dopolnilnih dejavnostih na kmetiji in drugih proizvodnih usmeritvah. »Kmetijsko-gozdarski zavod Ljubljana in tudi naša izpostava organizirata številne programe izobraževanja, vendar stanje še vedno ni zadovoljivo,« razloži sogovornica. Tako želijo z ogledi dobrih praks doma in v tujini kmetom približati izkušnje in usmeritve kmetov z drugih območjih.

Reja živali

Stalež živali v govedoreji ostaja stabilen. Prevladuje reja krav dojljil, v manjšem obsegu je prireja mleka. Nekoliko se je zmanjšal stalež konj zaradi tržnih razmer pri prodaji.

Reja drobnice, reja ovac se je povečala v Loški dolini, opazno pa se je v občini Cerknica povečala kozjereja. Za samooskrbo je prisotna reja kokoši nesnic, v letu 2017 je bilo na Blokah 194, v Loški dolini 244 in Cerknici 998 kokoši kmečke reje. Na kmetijah so zastopane tudi druge živalske vrste v manjšem deležu (prašiči se dopitajo do končne teže, so iz dokupa).

Pomembna vloga obdelovalcev zemlje

»V okolju je pomemben vsakdo, ki obdeluje zemljo,« je prepričana Milka Mele Petrič. »Lahko je poklicni kmet, kmet, ki prideluje za lastno oskrbo, ali vrtičkar,« doda. Vsak, ki ima delovno sposobnost in obdeluje zemljo, zlasti na ekološki način, je istočasno tudi naravovarstvenik v pravem pomenu besede. Skrbi za obdelanost, ohranja kulturno krajino, prideluje hrano, skrbi za kakovost tal, pa še vzgaja mladi rod v odnosu do zemlje in narave. Vsakdo, ki poskrbi, da se pokosijo travniki tudi na hribovitem reliefu, je upornik proti zaraščanju kmetijskih zemljišč in bi moral biti dodatno nagrajen. Skrbi za biodiverzitetu in ohranja habitate. Brez obdelane kmetijske krajine si ni mogoče predstavljati razvoja uravnoteženega turizma na podeželju. Potrebne bo veliko trdega dela na prepričevanju lastnikov zemljišč, da sprejmejo večnamensko funkcijo kmetijskih zemljišč v prostoru.

Stanje in izraba kmetijskih zemljišč po občinah (vir: ARSKTRP)

Občina	Bloke		Cerknica		Loška dolina	
	2012	2017	2012	2017	2012	2017
Leto	2012	2017	2012	2017	2012	2017
Število kmetijskih gospodarstev (KG)	223	237	570	575	239	256
Površine (ha) kmetijskih zemljišč v uporabi (KZU)	2232	2393	4567	4588	1580	1640
Povprečje KZU (ha) na KG	10,01	10,1	8,02	7,98	6,61	6,41
Vrsta rabe KZU						
Njive na kmetijo (ha/kmetijo)	0,33	0,48	0,62	0,58	0,3	0,29
Ekstenzivni travniški sadovnjaki (ha/kmetijo)	0,28	0,23	0,21	0,26	0,16	0,15
Trajni travniki (ha/kmetijo)	8,45	9,6	6,84	7,4	5,47	6,16
Žita (ari/kmetijo)	24	33	27	30	29	31
Krompir (ari/kmetijo)	9	8	9	8	7	9
Vrtnine na prostem (ari/kmetijo)	5	4,7	6	6	5	4,83
Krmne metuljnice (ari/kmetijo)	/	70	/	43	/	19
Trave na njivi in DTM (ari/kmetijo)	22	22	31	31	19	19

Stalež živali na kmetijah v občini Cerknica (vir: ARSKTRP)

Cerknica									
Leto	Govedo			Govedo	Ovce	Koze	Konji		
	Teleta do šest mesecev	MPG* (šest mesecev – eno leto)	MPG* (1–2 leti)				Starejši od enega leta	Žrebeta	Poniji
2012	304	384	526	655	592	171	296	55	13
2017	321	386	573	821	585	130	218	31	31
Indeks	106	101	109	126	99	76	74	57	238

* Mlado pitano govedo

Primer dobre prakse

☞ Maruša Opeka ☞ Ljubu Vukelič

13. marca si je prodajalno na cerkniški tržnici kot primer dobre prakse ogledala skupina pod okriljem Regionalne razvojne agencije (RRA) Zeleni kras. Kmetija Mihelčič iz Grahovega, na kateri se **Dušan** in **Ksenija Mihelčič** že od leta 2005 ukvarjata z žagarstvom in prirejo mleka ter predelavo mlečnih izdelkov, je povezala lokalne ponudnike, ki dvakrat tedensko ponujajo izdelke v eni od niš. Pri prodaji jim pomaga tudi **Vika Kebe**. Poleg Kmetije Mihelčič so naprodaj še izdelki Kmetije Andrejčič, Kmetije Logar, Oštirjeve kmetije in Kmetije T'dolenj, pa tudi čebelarjev **Petra Kovšce**, **Cvetke Žagar** in **Marije Branisel**. Kot je povedala Ksenija Mihelčič, so odzivi kupcev in ponudnikov spodbudni, ključ uspeha pa je v vztrajnosti in dobri volji. Tudi skupini, ki jih je obiskala, je priporočila, da pogumno stopi na pot povezovanja, saj se s tem krepi lokalna ponudba in zanimanje kupcev. ■

Krožno gospodarstvo: izzivi prihodnosti

☞ Rotary klub Postojna-Cerknica ☞ Valter Leban

Gospodarstveniki so z Regionalno gospodarsko zbornico Postojna, podjetji in občinami iz Primorsko-notranjske regije na posvetu Krožno gospodarstvo – izzivi prihodnosti podprli koncept krožnega gospodarstva. Dogodek je v organizaciji Rotary kluba Postojna-Cerknica potekal v četrtek, 21. marca, v Šolskem centru Postojna. Sodelujoči so izpostavili pilotne projekte, ki pa jih v tem trenutku brez ustreznih mehanizmov še niso sposobni izvesti. Izrazili so namero, da morajo občine iz regije pristopiti k sistemskemu projektu ravnanja z odpadki, in pozvali k izgradnji centra ponovne uporabe odpadkov. Zavzeli so se, da koncept postane del izobraževalnega procesa na vseh nivojih – v šolskem sistemu, podjetjih, javnem sektorju in politiki. V Rotary klubu Postojna-Cerknica bodo ob podpori postojnskih srednjih šol že v mesecu maju v regiji izvedli pogoždovanje enega hektarja gozdnih površin. ■

VAREN POGLED NA SVET

- VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU •
- USPOSABLJANJE •
- MERITVE V DELOVNEM OKOLJU •
- POŽARNO VARSTVO •
- KOORDINACIJA NA GRADBIŠČU •

IZDELAVA VARNOSTNIH NAČRTOV ZA STANOVANJSKE IN DRUGE OBJEKTE

10 let **lentus**

CESTA 4. MAJA 61 1380 CERKNICA TEL: 0590-51-200 GSM: 041-901-508 INFO@LENTUS.SI WWW.LENTUS.SI

OBČINA
CERKNICA

Občina Cerknica v sodelovanju z RRA Zeleni kras, d. o. o., nudi svojim občanom vrsto podpornih storitev:

- **brezplačno svetovanje** (oblikovanje ali izvedba vaše podjetniške ideje, pomoč pri vzpostavitvi poslovanja, iskanje potrebnih finančnih virov (povratnih in nepovratnih) in podobno);
- **pripravo poslovnih načrtov in/ali vlog na javne razpise** z različnih področij, pri čemer Občina Cerknica subvencionira 70 % cene in zgolj 30 % plača prijavitelj.

Za več informacij se obrnite na:
RRA Zeleni kras, d. o. o.,
Prečna ulica 1, Pivka.

E-pošta: jana@rra-zk.si (05 721 22 48) ali
marinka@rra-zk.si (05 721 22 33)

Avtor: **Miha Jernejčič** Fotografija: **osebni arhiv**

Stojan Stražišar

Stojan Stražišar je prostovoljec, ki je smisel življenja našel v pomoči drugim. Že deset let sodeluje z Rdečim križem Slovenije, območnim združenjem Cerknica-Loška dolina-Blake. Za svoje dolgoletno udejstvovanje je leta 2018 prejel tudi bronasto taborsko priznanje Občine Cerknica.

S čim se trenutno ukvarjate?

Sem na zavodu, invalid tretje kategorije, za ljudi z mojo stopnjo okvare se delo težko najde, tako da sem brezposeln. Sem pa zato toliko bolj zaposlen na Rdečem križu, kjer sem prostovoljec, obiskujem ljudi na terenu, jim vozim hrano, namenim kakšno vzpodbudno besedo, spomnimo se na okrogle obletnice starejših in tako naprej. Tako se je začelo, nato pa sem opravil še 70-urni tečaj za bolničarja, kasneje še tečaj za vodjo skupine prve pomoči, tako da se ukvarjam tudi s tem. Prikazi oživljanja, prve pomoči, uporabe defibrilatorjev, skratka, izobražujem širšo javnost o osnovah prve pomoči, sodelujem tudi v odboru cerkniškega Rdečega križa, pomagam pri raznih akcijah, aktivnostih in še kaj bi se našlo.

Kaj vam pomeni prostovoljstvo?

Prostovoljstvo mi pomeni način življenja. Blizu so mi načela Rdečega križa, humanitarnost, nepristranskost, pripravljenost pomagati ... Ljudje težko izrazijo, da so v stiski. To vem tudi iz svojih lastnih izkušenj, saj sem bil tudi sam v takem položaju. Moje sodelovanje z Rdečim križem se je začelo, ko sem v stiski prišel po pomoč, po hrano, se spoznal z organizacijo in tudi sam začel pomagati drugim. Morda lažje razumem ljudi v stiski, lažje vem, kaj potrebujejo, ker sem bil sam na njihovem mestu. In želim pomagati, ker se zavedam, da je težko prositi za pomoč.

Lansko leto ste prejeli bronast taborski znak Občine Cerknica, leto prej bronast znak civilne zaščite. Kaj vam pomenijo takšna priznanja?

Priznanja mi pomenijo potrditev, neko piko na i mojemu delu. Vesel sem, da ljudje prepoznajo prostovoljstvo, pomoč sočloveku kot nekaj dobrega. Hkrati pa so motivacija za prihodnje delo.

Na kaj ste najponosnejši?

Da smem in zmorem biti koristen. Da lahko pomagam tistim, ki pomoč potrebujejo. Nekako na vse skupaj, kar počnem, saj skušam živeti tako, da sem lahko ponosen nase. Ne morem pa izpostaviti le ene stvari, enega dosežka.

Obstaja kakšen dogodek, ki vam bo ostal v spominu?

Uf, tudi tu bi se težko spomnil na enega samega, ki bi ga izpostavil ... Ja, gotovo priznanja, ki sem jih prejel, saj pomenijo potrditev mojemu delu. Pa obiski gospe, ki je dočakala sto let, pa je imela vsakič kaj hudošnega za spomniti. Tudi delo z migranti, obiskal sem jih v Dobovi in na Vrhniki ter jim nudil pomoč ...

Glede na to, da imate izkušnje z migranti iz prve roke – kakšen se vam zdi splošen odziv javnosti na to problematiko?

Odziv javnosti se mi je zdel nekako ... neroden. Sam sem večkrat rekel, da bi moral iti prav vsak od nas enkrat tja in se prepričati na lastne oči. Sam med tisoči migrantov nisem doživel niti ene same slabe izkušnje. Moram priznati, da me je to kar malo presenetilo. Ja, sem in tja se znajde vmes kdo, ki je malo bolj nervozen, kar se mi zdi normalno, v gneči, tisoče kilometrov od doma. Še v vsakem razredu otrok najdemo kakšnega takega, pa na vsaki veselici, pa se nam to ne zdi nič kaj takega.

Načrti, cilji za prihodnost?

Kakšnih načrtov, ciljev si ne postavljam. Če cilja ne dosežeš, si razočaran, če ga, kaj potem ... Blizu mi je citat Nejca Zaplotnika: »Kdor išče cilj, bo ostal prazen, ko ga bo dosegel. Kdor pa najde pot, bo cilj vedno nosil v sebi.« Tako da bi rad le še naprej hodil po tej poti in pomagal ljudem, kot to počnem sedaj.

Že vsaka šteje!

Skupina prostovoljcev se je odzvala pozivu biologinje **Helene Bavec** iz Loške doline in krastačam pomagala, da so srečno prišle do mrestišč. Spomladi se te ranljive in zavarovane dvoživke selijo iz slivniških gozdov na Cerknjsko jezero. Večina jih konča na regionalni cesti, kjer za eno najbolj črnih točk v Sloveniji velja odsek med Martinjakom in Marofom. Po nekaterih ocenah naj bi povozili kar 95 odstotkov krastač in tudi domačini opažajo, da jih je vse manj. Prostovoljci so jih samo v enem večeru med Marofom in Martinjakom na varno prenesli več kot sto. Ali se bo glavčina proti jezeru odpravila v enem samem večeru ali si bodo krastače za prehod ceste vzele kar več dni, je težko napovedati. Letos je akcija potekala po več dneh. Zaradi vse gostejšega prometa odgovornosti za udeležence akcije organizacije in zavodi ne želijo prevzeti več. Populacijo bi zato dolgoročno verjetno rešili le podhodi, kjer pa mora svoje storiti država. Do takrat pa nam ostaneta le dobra volja posameznikov in upoštevanje prometnega znaka žabe na cesti. Akcijo je podprla tudi ekipa Slivniških pogledov.

✉ Maruša Mele Pavlin @ Ljubo Vukelič

Kako s papirjem do skavtske opreme

V soboto, 16. marca, so se izvidnikom in vodnicam pridružili tudi volčiči in se v šestih ločenih skupinah odpravili po domovih Cerknice, Dolenje vasi in Dolenjega Jezera zbirat odvečen, star papir. V približno treh urah in pol nam ga je uspelo zbrati malenkost več kot dve toni! Na koncu so si skavti s pridnim delom zaslužili kosilo. Zbran denar bomo namenili posodobitvi skavtske opreme. Bodite pripravljeni! ✉ Iznajdljivi kozorog @ Štefan Iskra

@ Ljubo Vukelič

Terenski delavci Notranjskega parka so v sodelovanju z Občino Cerknica uredili in očistili Pocinov vrt med upravno enoto in zdravstvenim domom, ki se je več kot deset let zaraščal in dobil prav neugleden videz. Danes je čudovit! In prehodni! Pravi užitek se je zdaj sprehoditi tam čez!

Sk8aj s srcem 2019

Znani slovenski skejter **Tomaž Praunseis** z ekipo in Humanitarnim društvom Sk8aj s srcem tudi letos organizira dobrodelno akcijo. Tokrat SK8AJ S SRCEM 2019 – štafeta po Sloveniji! 20. maja se bodo ekipa in skejterji iz vse Slovenije odpravili na desetdnevno dobrodelno turnejo po Sloveniji ter si predajali štafeto iz rok v roke in združili dobre ljudi za dober namen. Zbrana sredstva bomo namenili družinam v stiski iz vse Slovenije pod okriljem projekta Veriga dobrih ljudi ter Zveze prijateljev mladine Ljubljana Moste – Polje. Na poti od Postojne do Kočevja bodo v torek, 21. maja, prevozili tudi našo občino.

✉ www.sk8ajssrcem.si @ Saša Huzjak

Pust povezuje in združuje

Tudi člani Turističnega društva Cerknjsko jezero in Društva Klasje smo prispevali h kulinarčni ponudbi cerknjskega pustnega karnevala. V lični hiški smo obiskovalcem ponujali tople napitke, krofe, ocvirkovko in miške. Na ta način smo dodali kamenček v mozaik čudovitega pustnega dogajanja na Cerknjskem.

✉ Joško Cerkvenik

Praznovali 90 let

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V marcu so 90. rojstni dan praznovali: **Marija Rupar** iz Zahriba, **Matija Udovič** z Rakeka, **Jožefa Marija Miler** iz Cerknice in **Jožef Martinič** z Dolenjega Jezera. Čestitke!

V nedeljo, 10. marca, se je na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani odvijala 8. slovenska glasbena olimpijada. Gre za državno tekmovanje, na katerem se tekmovalci preizkušajo v glasbenem znanju, slušnem zaznavanju, a vista petju, petju vnaprej pripravljene skladbe in ustvarjanju in izvedbi avtorske skladbe. Cerknjsko osnovno šolo sta na tekmovanju zastopala učenca **Frančišek Križ** iz matične šole, ki je osvojil zlato priznanje, in **Ana Kovačič** iz Podružnične šole 11. maj Grahovo, ki je osvojila srebrno priznanje. Čestitke!

✉ Osnovna šola Notranjski odred Cerknica

Skupaj zmoremo več

📷 Mario Žnidaršič

Medobčinsko društvo invalidov Cerknica-Loška dolina-Bloke je 16. marca v Cerknici izpeljalo redni letni zbor članov, ki so se ga poleg članov udeležili tudi povabljeni gostje: **Miroslava Požar** iz Zveze delovnih invalidov Slovenije (ZDIS), podžupan Občine Loška dolina **Lojze Škulj** in **Stanka Kink** iz pobratenega Društva invalidov Trbovlje. Uvodnemu delu s pozdravnim nagovorom in zahvalo vsem aktivnim članom s strani predsednice **Olge Otoničar** sta sledila nastop ljudskih pevk Jezerska tršca ter službeni del letnega zbora. Po izvolitvi delovnih teles zbora članov sta bila na vrsti poročilo verifikacijske komisije in sprejem dnevnega reda. Podano je bilo letno poročilo o delovanju društva v preteklem letu, udeleženci pa so bili seznanjeni tudi s finančnim in delovnim planom za leti 2019 in 2020. Na koncu so k besedi povabili tudi povabljenе goste; med drugimi tudi podžupana Občine Loška dolina Lojzeta Škulja, ki je pohvalil prizadevno delo društva. Po zaključku uradnega dela sta sledila neformalno druženje in pogostitev udeležencev. Članice društva so pripravile razstavo ročnih del in tombolo, za veselo vzdušje navzočih pa je tudi letos poskrbel Ansambel Strel. ■

Dan žensk, prihod pomladi in materinski dan v pesmi

📷 Cveta Levec 📷 Zdenka Zakrajšek

Društvo upokojencev Cerknica je ženskam, prihodu vesne in vsem materam posvetilo kulturni program. Na prireditvi 8. marca je prepeval Ženski pevski zbor Lipa pod vodstvom **Gertrude Zigmund**. Na flavto je igrala učenka **Lea Jerič** iz Martinjaka, s harmoniko pa je obiskovalce v dobro voljo spravil **Boris Rupar**. Prireditve so popestrili verzi, ki jih je brala **Cveta Levec**, zrasi pa so v srcu prekmurskega poeta, pisatelja, scenarista in dramatika Ferija Lainščka, ki bo letos oktobra praznoval 60. rojstni dan. Dve pesmi je zapela tudi štiriperesna deteljica, ki so ji vile rojenice generaciji za generacijo polagale note v zibel – članica Lipe, **Ivanka Primožič**, doma iz Zalarjeve hiše v Kruščah, kjer so se rojevali sami dobri pevci, je s čudovitim darilom – smislom za petje, ki ga je podedovala po svoji materi, obdarila hčer **Marijo Otoničar**, ki tudi poje v zboru. In ker kri ni voda, je Marijina hčerka Saša podedovala glasbeno nadarjenost. Pa tudi Ivankin prapravnuk, Sašin sin **Gregi**, že stopa po glasbenih stopinjah svojih prednikov. Iz te pojoče hiše v Kruščah je doma tudi mati **Danice Štefančič**, danes že upokojene učiteljice glasbe. S svojim nastopom so štiri generacije z dušo in srcem obogatile prireditve, z ostalimi nastopajočimi čestitale ženskam in materam za njihov praznik ter spomnile na slovenski pregovor: »Blagor hiši, kjer se petje sliši.« ■

Kviz gasilske mladine

📷 Mojca Intihar

V soboto, 9. marca, je v prostorih osnovne šole in telovadnice v Grahovem potekal kviz za gasilsko mladino. Tehnična organizacija tekmovanja je letos padla na Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Grahovo. Komisija za mladino in operativni člani so že v petek začrtali in pripravili polja za praktične vaje in učilnice za teoretični del. V soboto je bilo po vasi živahno, igrišče pa polno otrok. V treh kategorijah (pionirji, mladinci in pripravniki) je tekmovalo kar 63 ekip iz Gasilske zveze (GZ) Cerknica in Gasilske zveze Loška dolina. Pomerili smo se v različnih težavnostnih stopnjah oz. kategorijah: v znanju iz gasilske tematike – drži ali ne drži, prva pomoč, požarna preventiva, poišči besede, štafetno vezanje vozlov – in gasilski spretnosti. Tekmovanje se je končalo s podelitvijo priznanj in medalj. Prvo- in drugouvrščene ekipe so se uvrstile na regijsko tekmovanje. Pri pionirjih ekipi iz Nove vasi in Grahovega, pri mladincih dve ekipi z Rakeka ter pripravniki iz Dolenje vasi in Nove vasi. Mladina iz GZ Loška dolina je tekmovala v svoji kategoriji. Želimo jim obilo uspeha in uvrstitev na državno tekmovanje. Vsa številna mladina je osvojila ogromno teoretičnega in praktičnega znanja ter prijetno preživela dan, kjer so se naši bodoči operativci obeh zvez spoznavali med seboj. ■

Dan odprtih vrat treh občin v Križni jami

☞ Gašper Modic ☞ Tanja Frbežar

Že tradicionalno je v marcu Društvo ljubiteljev Križne jame organiziralo dan odprtih vrat Križne jame in tako omogočilo občanom Cerknice, Loške doline in Blok, da so se brezplačno udeležili krajšega ogleda z vožnjo po I. jezeru. Odziv je bil precejšen, saj si je jama v dveh terminih ogledalo več kot 80 občanov iz vseh treh občin. Nad videnim so bili navdušeni. Društvo ljubiteljev Križne jame je eno redkih, ki vsakoletno omogoči prebivalcem, vsem osnovnošolcem ter vrtcem iz omenjenih občin popolnoma brezplačen ogled Križne jame. To počne društvo že od same ustanovitve, torej že več kot dvajset let. Dogodka delno sofinancirata tudi občini Cerknica in Loška dolina. Če so občani ali občanke občine Cerknica ogled zamudili, si bodo jama lahko ponovno brezplačno ogledali tretjo soboto v juniju. ■

Pustno rajanje v centru starejših

☞ Anja Purkart ☞ Biserka L. Nelec

Le kdo ne mara pustovanja, ljudskega običaja, ki preganja zimo in kliče pomlad? V Cerknici pustnemu času pravimo kar prazniki, saj na neki način tudi so. V Centru starejših Cerknica DEOS pustnih šem –majhnih in velikih, visokih, okroglih, prikupnih – ni manjkalo, rajanja pa še manj. V pustnem tednu so nas kot prvi obiskali pravi kurenti s Ptuja. V zahvalo smo kurentom, tako kot veleva običaj, ponudili hrano in pijačo, ženske pa so jim v znak naklonjenosti podarile robčke iz blaga. Na pustni torek smo se tako zaposleni kot stanovalci našemili, rajali in plesali, dokler nas niso bolele noge. Obratovala je tudi pekarna Miš Maš, ki je pripravila slastne miške z rozinami in mini flancate, ki za pusta ne smejo manjkati. Z obiskom so nas počastili Butalci iz Butal, coprnice s Slivnice, prijatelji iz varstveno-delovnega centra in pustne maske iz Medgeneracijskega centra MEDGEN – Gaber iz Loške Doline. ■

www.lekarnaljubljana.si
Veljavnost od 14. 3. do 22. 4. 2019.

ZDRAVO v cvetočo pomlad

izbrano iz kataloga ugodnosti

RESVERATROL 150 MG
60 kapsul
Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 17,18 €
cena s Kartico zvestobe

13,74 € + 3 POPUST: 20%

CHEWY VITES MULTIVITAMIN ADVANCE
60 želečkov
Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 8,98 €
cena s Kartico zvestobe

6,74 € + 2 POPUST: 25%

MAGNEZIJ 300 MG
20 šumečih tablet
Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 3,53 €
cena s Kartico zvestobe

2,82 € + 1 POPUST: 20%

100% ORGANSKO KARITEJEVO MASLO
KARITE, KAKAV, MANGO, KOKOS, 100 ML

redna cena: 10,15 €
cena s Kartico zvestobe

8,12 € + 2 POPUST: 20%

PROCULIN LENS, RAZTOPINA ZA NEGO LEČ
400 ml
Medicinski pripravek.

redna cena: 10,15 €
cena s Kartico zvestobe

8,12 € + 2 POPUST: 20%

ALOE VERA X2, ANTI-AGE

redna cena: 10,15 €
cena s Kartico zvestobe

8,12 € + 2 POPUST: 20%

Za več informacij prelistajte nov **katalog ugodnosti** ali nas pokličite **080 71 17!**

Cene s popustom iz ZDRAVO - kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarna Ljubljana, v specializirani prodajalni LL VIVA (v okviru razpoložljivega asortimana) in v Spletni Lekarni Ljubljana na www.lekarnaljubljana.si vključno ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarna Ljubljana ter zahtevanega števila jabolk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Ponudba velja od 14. 3. do 22. 4. 2019 oz. do prodaje zalog.

70 LET
ZDRAVJA

LEKARNA LJUBLJANA

Cerkniški skvti so zimovali pri Svetem Vidu

22. februarja nas je obiskal stari prijatelj Gandalf Sivi. Že ob prihodu je imel na obrazu izraz, ki po navadi ne pomeni kaj preveč dobrega. In res je bilo tako. Ljudi iz Gondorskega kraljestva (izvidniki in izvidnice), škrate iz Železnega hribovja (volčiči in volkulje) in pozneje še hobite iz Šajerske (bobri in bobrovke) je zadalžil za pomembno nalogo. Izročil nam je zavitka, za katera se je izkazalo, da vsebujeta dva izmed izgubljenih mogočnih prstanov. Naša naloga je bila, da prstana branimo pred sovražnimi orki, ki so jih želeli izkoristiti v zle namene. Preživeli smo nepričakovan orkovski napad in zahtevno fizično in psihično urjenje. Na koncu smo se skupno odločili, da bomo predmeta uničili, da med ljudstvi ne bosta vzbujala sovraštva. Uspeli smo dešifrirati zemljevide, ki so nas povedli do vseh potrebščin in kraja, kjer smo si po slavnostnem obredu uničenja prstanov kar pošteno oddahnili. 22. februar je tudi dan, ko se skvti spominjamo rojstnega dne našega ustanovitelja Bi-Pija. Nanj smo se spominjali z obnovitvijo njegovega življenja in doseženih del ter skupaj s starši še pri nedeljski maši v cerkvi sv. Vida. ■

Pod domačo streho

V sredo, 20. marca, je Zavod Rihtarjeva domačija v Centru starejših Cerknica DEOS pripravil zaključno prireditev Študijskega krožka (ŠK) Pod domačo streho. Prireditev sta oblikovali mentorica ŠK **Alenka Veber**, univ. dipl. socialna delavka in ljubiteljska etnologinja, ter **Damjana Praprotnik**, profesorica citer. Študijski krožki so majhne skupine za neformalno učenje. Pomembni so za lokalni in osebni razvoj, privlačni po vsej Sloveniji od 1993 dalje. So priložnost za delovanje v okolju predvsem za tiste, ki težko dostopajo do učenja. Zaradi zdravstvenega stanja so stanovalci v domovih za starejše pogosto omejeni na zelo ozek življenjski prostor. Namen ŠK Pod domačo streho, pod mentorstvom Alenke Veber, je bila obogatitev prostega časa stanovalcev, predvsem pa njihovo bivanje narediti domače. Skozi vodene pogovore so člani spoznavali svoje pretekle življenjske zgodbe, pomembne notranjske zgodovinske osebnosti, odkrivali ljudsko petje in slovenske pokrajine. Akcijski cilji so bili možnost druženja in medsebojnega spoznavanja v domski skupnosti ter spoznavanje širšega okolja, ki je postal njihov novi dom, ter opolnomočenje človeškega dostojanstva. Zaključna prireditev je bila namenjena tako vsem stanovalcem centra starejših kot tudi osebju. Izvedbo ŠK je v celoti omogočil Zavod Rihtarjeva domačija. ■

Pohod po trasi železnice od Godoviča do Idrije

V velikem številu smo se članice in člani Društva upokojencev Rakek v sončnem, a nekoliko vetrovnem vremenu odpravili na pot po trasi nekdanje ozkotirne železnice, imenovane tudi »feldban«, ki so jo zgradili med prvo svetovno vojno. Najzahtevnejši del te proge, ki je sicer potekala od Logatca do Trebuše, je med Godovičem in Idrijo. Izgradnja Feldbana je bila res neverjeten inženirski podvig tistega časa. Feldban je obratoval dobro leto dni, nato pa se je fronta začela pomikati proti zahodu. Še vedno so ohranjeni nasipni grebeni in skalni useki skozi gozd kraške planote visoko po robu nad sotesko rečice Zala. Pogledi so nam segali strmo navzdol vse do struge in ceste, ki vodi v Idrijo. Zapeljali smo se še nekaj metrov višje, kjer smo si ogledali nedokončani tristometrski predor, ki je skrit v gozdu. V njem so namreč vidni vse gradbene faze in postopki gradnje iz tistega časa, saj so bila v trenutku preboja fronte vsa dela ustavljena. Peš smo se sprehodili še do bajerja pri zaselku Šebalk, ki ga domačini uporabljajo kot kopališče, ribnik in prireditveni prostor za vaške veselice. Pohod smo zaključili v Gostilni Turk v Hotedršici, kjer smo si ogledali fotografije ozkotirne železnice. ■

S kurenti smo pregnali zimo

✉ Petra Poljšak, Teja Faganel 📷 Petra Poljšak

V ponedeljek, 25. februarja, so nas v Varstveno-delovnem centru Postojna – Enota Cerknica skupaj z Društvom Sožitje Ptuj obiskali ptujski kurenti ali koranti. S poskakovanjem in zvonjenjem so odgnali zimo in zlo ter priklicali pomlad in dobro letino. Kot veleva tradicija, smo dekleta kurentom na ježevke ali okrog pasu zavezala robčke. Dekleta in fantje smo našim gostom s Ptuja obisk kmalu vrnil, saj smo se 1. marca udeležili tradicionalnega pustovanja Društva Sožitje Ptuj 2019. Tudi naš obisk ni bil v civilnih oblačilih, ampak smo se v skladu s pustnim časom našemili in se na pustovanju predstavili kot skupinska maska prijaznih čarovnic. Kurentom smo v zahvalo za povabilo in gostoljubnost podarili butalsko sol ter z njimi zaplesali čarovniški ples. ■

SMC od mladosti pokal po šivih

✉ Ana Špeh in Simona Lekšan 📷 Simona Lekšan

8. marca smo začeli izobraževalni vikend za animatorje naše dekanije. Zbralo se nas je skoraj petdeset iz Cerknice, z Blok, Unca in od Svete Trojice, vsak s svojimi hrepenenji, mislimi in težavami, močno vero v življenje, pa tudi pripravljenostjo deliti izkušnje in spoznavati nove ljudi. Skupaj smo preživeli večer, naslednji dan pa nam je družbo delal **Klemen Balažič**, ki nam je razložil vrline animatorja in kako se približati otrokom. Po kosilu smo šli do ruševin Loškega gradu in kapelice, tam zmolili, naredili »gasilsko« fotografijo in se vrnil v Salezijski mladinski center (SMC) Cerknica, kjer smo poleg pričevanja in dela po župnijah imeli tudi veseli večer. Spat smo odšli v poznih večernih (skoraj že jutranjih) urah, v nedeljo zjutraj pa sta nas čakali še refleksija in sveta maša. ■

KAM PA TOKRAT NA POČITNICE?

IZLETI • POČITNICE • POTOVANJA

MLADINSKI SERVIS • LETALSKÉ VOŽOVNICE • PREDPRODAJA VSTOPNIC

FIRST MINUTE

tur servis

TUR SERVIS • CERKNICA • CESTA 4. MAJA 50, CERKNICA • TEL. 01 70 50 560

INFO@TUR-SERVIS.SI • WWW.TUR-SERVIS.SI

VSAK DAN OD 9.00 DO 17.00 SOBOTA OD 9. DO 12.00

PRODAJAMO IN ZASTOPAMO:

Avtorica: **Branka Hobič** Fotograf: **Blaž Žnidaršič**

Spoznajte modre prostovoljke in njihove terapevtske pse

Prostovoljke Slovenskega društva za terapijo s pomočjo psov Tačke pomagačke spoznate po modri barvi. To pa še ne pomeni, da licencirane prostovoljke tudi niso modre, saj imajo toliko znanja in izkušenj, da svoj prosti čas skupaj s svojim terapevtskim psom delijo z osebami s posebnimi potrebami, otroki, učenci in starostniki.

Tatjana Pavlič in njen tibetanski terier Lam

Pri Tačkah je Tatjana Pavlič že od leta 2012 in letno s psom opravila tudi do 175 prostovoljnih terapevtskih ur. Licenco imata tudi za program READ (Reading Education Assistante Dog), ki ga izvajata v knjižnicah in osnovnih šolah. Otroci, ki jim branje ne gre dobro, in tudi taki z motnjami pri branju, berejo psu Lamu, ki ne kritizira, ne popravlja, ni nestrpen, ampak modro poslušna brez kakršnegakoli komentarja. Učenec pri branju sedi tik poleg psa in ga lahko tudi ves čas boža, kar mu daje prijeten občutek sprejetosti. Ta program izvajata v osnovnih šolah v Cerknici, Begunjah, Grahovem, Starem trgu, Iga vasi in na Rakeku ter v Knjižnici Šiška v Ljubljani. Aktivnosti izvajata tudi v Mladinskem klimatskem zdravilišču (MKZ) Rakitna, na Osnovni šoli (OŠ) Miroslava Vilharja v Postojni, v Domu upokojencev Vrhnika ter v Domu Bokalci. Seveda pa rada sodelujeta tudi pri enkratnih obiskih in predstavitev društva Tačke pomagačke po šolah, vrtcih in različnih ustanovah.

Jera Telič in njena labradorka Lejla

Jera Telič je zaposlena v Vzgojnem zavodu Planina in terapevtsko psičko enkrat tedensko vzame s seboj v službo. Izučena terapevtski par (vodnik in pes) je s svojo psičko postala leta 2016. To pomeni izobraževanje, 25 ur pripravniškega staža s psom v različnih institucijah in delo z različno populacijo. Kljub pomanjkanju časa se rada udeležuje aktivnosti s pomočjo psa v Centru starejših Cerknica DEOS, grahovski in cerkniški osnovni šoli, redno pa izvaja program v OŠ Miroslava Vilharja na oddelku za osebe s posebnimi potrebami.

Milena Čuk in njen gladkodlaki prinašalec Krištof

Terapevtski par sta Milena Čuk in njen kuža postala lansko leto. Milena je svojega Krištofa izšolala najprej po programu Kinološke zveze Slovenije BBH (pisni kinološki del, vaje poslušnosti z vrvico in brez vrvic ter obnašanje psa v urbanem okolju) ter se nato priključila Tačkam. Ker je, sicer upokojenka, po osnovnem poklicu medicinska sestra, je svojega psa Krištofa želela izšolati tudi kot pomočnika pri tegobah starostnikov in mladostnikov. Zelo je zaposlena, saj s psom obiskujeta Vrtec Polhek v Starem trgu, izvaja aktivnosti s pomočjo psa v MKZ Rakitna, mesečno sta prostovoljka v OŠ Miroslava Vilharja v Postojni ter v varstveno-delovnem centru na Vrhniki, kjer ju vedno z veseljem pričakujejo.

Marjeta Cvetko s psičko mešanko Lomo

Terapevtski par z licenco sta Marjeta in Loma postali lansko leto. Marjeta s svojo psičko lahko zaradi službe izvaja programe Tačk pomagačk le v popoldanskem času. Tako redno tedensko izvaja program aktivnosti s pomočjo psa v MKZ Rakitna, kjer, kot pravi, izredno uživa, saj je po poklicu učiteljica z mnogo idejami, kako zaposliti otroke s težavami in v to vključiti tudi psa. Zelo pa si želi delati kot terapevtski par s psičko tudi še v kakšni drugi instituciji v občini Cerknica.

Člani Tačk pomagačk delujemo po vsej Sloveniji in smo razdeljeni po regijah.

Nikjer v Sloveniji pa ne deluje na število prebivalcev v eni občini toliko licenciranih terapevtskih parov kot v Cerknici. Bravo!

Pes, ki je primeren za terapevtsko delo, je prijazen, miren, negovan, vodljiv; rad mora imeti ljudi vseh starosti, ugodno se mora počutiti ob božanju, negi, znati mora tudi kakšen trik. Primernost psa za terapevtsko delo je potrjena s posebnim testom.

Pred kratkim sem dobila naslednje SMS-sporočilo **Jožeta Žnidaršiča**, ki je prebral našo revijo Sledi tačk pomagačk. »Iz revije sem videl, kako veliko poslanstvo je vaše delo. Povezujete in dajete vrednost tam, kjer sta ranjenost in bolečina. Veliko uspeha in notranjega veselja vam želim.«

Člani notranjske regije Tačk pomagačk delujemo na področju kinologije tudi v Kinološkem društvu Cerkniške šapke, kjer nas lahko poiščete za več informacij.

Avtorica: **Marija Hribar** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Pikovnik

Na vasico, ki jo sestavljata dve domačiji, je pred stoletji vplivala bližina meje med bistriškim in turjaškim gospostvom. Turjaški urbar iz 18. stoletja Pikovnika (bei Pickaunig) ne navaja posebej, temveč le skupaj s Kržiščem in z Župenim. Med devetimi kmeti iz treh vasi je zapisan tudi Matija Pikovnik s četrtinsko kmetijo.

Od leve Mark Pirman, France in Jožica Doles, zadaj Tanja in Ana Pirman

Koščakov stari ata je pripovedoval, da se je temu delu prvotno reklo Na Klanacu. Stavba je bila samo ena; poslopje je bilo staro čez 500 let in so mu rekli hišica. Med ljudmi so še žive pripovedi o turjaških gospodih in njihovih pomerkačih (oskrbnikih, čuvajih zemlje), ki niso dovolili, da bi nabirali škrbinko, rastlino, ki so jo kmetje dajali prašičem. Zadnji pomerkač je bil Purkart. **Janez Koščak**, letnik 1941, razloži: »Rastla je bolj ob vodah, po logeh. Tam, kjer pravimo Pri Periščah, je voda od studenca, ki gre proti Zali notri; tam je rastla škrbinka. Moja mama so še hodili nabirat to rastlino.«

Parna žaga in mlin

Vasica stoji na območju, ki je poraslo s strnjenimi gozdovi. Leta 1782, ko je cesar Jožef II. razpustil kartuzijo Bistra, sta Pikovničana dobila vsak po en taliček gozda. V predelu, ki mu pravijo Občina, ob cesti proti Rakitni, je stala žaga na paro,

lokomobila. Delovala je do druge svetovne vojne. Janez Koščak pojasni: »Borovničani imajo tukaj okrog dosti gozda, tako so bili tudi zadnji lastniki iz Borovnice: Petrič, Majaron in še eden. Poznal sem Lovrota, ki je žage brusil, zaposlena sta bila tudi gajterist in mašinerist. Vsako soboto ob 13.00 je zapisala sirenica, kot v fabriki. Poleg žage je bila tudi hiša za gozdne delavce, ki je bila zrihtana, imeli so lepe kleti. Videl sem jih, ker sem tam okrog pasel. Redili

France Doles ob »gajtru«, žagi

so tudi kravico in dva pujska, okrog je bila dobra paša. Furmani iz Bezuljaka so hodili po deske in jih vozili na Rakke, večinoma s konji. Tudi Petrič je imel svoje čuvaje. Prijatelj od mojega dedka z Župenega je bil pomerkač od Petričevih gozdov in se je vedno pri nas oglasil. Enkrat gre v smeri Borovnica, pa vidi, da eden v Petričevem gozdu srnjaka dere, puško je pa imel prislonjeno k smreki. Pa je rekel: »Imaš fejest puško.« »Ja,« je rekel, »pogled ke v smrekce, še tri ven gledajo.« So bili pa še trije tam. Se je samo obrnil, nič rekel, ne bev ne mev.«

Mlin pod Pikovnikom je stal ob potoku Zala in je mlel še med obema vojnama. Janez Koščak pove: »Tam, kjer je bil maln, se še pozna. Tisti poti se reče Malnska pot in pelje do malna. Bil pa je na Laščanovem logu.«

Dolesovi, Ta Dulni Pikovnik

V Franciscejskem katastru za Kranjsko iz leta 1824 je naveden Gašper Pikovnik (Ta Dulaini), rojen leta 1800; do prve svetovne vojne je bil v vasi prišoten priimek Pikovnik. **France Doles**, letnik 1953, pripoveduje: »Takrat, ko so orožniki pobrali fante za v vojsko, je bila veselica v Občinah, tam, kjer je bila žaga. Od stare mame brat je padel v prvi svetovni vojni v Karpatih; ostale so še štiri sestre. Moj stari oče se je priženil od Jeršičev in tako je sem prišel priimek Doles. Ta hiša je imela tudi vodno žago v Kožlješkem grabnu, na parcelici ob vodi; delovala je do prve svetovne vojne. Doma smo imeli kroniko vasi. Ko so bili med drugo svetovno vojno preseljeni v Cerknico, je izginila. Moj oče je pripovedoval, da je bila zvita v roli, v pergamentu. Ni pa povedal,

kaj je pisalo notri.« France Doles, ki je šel takoj po osnovni šoli v službo – nekaj časa je bil na Jelki, nato v Ljubljani – nadaljuje: »Les je zgubljal veljalo. Moj oče, ki je s to kmetijo še preživel družino in pet otrok, je danes ne bi mogel. Imamo dopolnilno dejavnost razrez lesa, v hlevu osem glav goveda – krave dojilje. Velika prednost pa je, da imamo vso zemljo v enem kosu. Zemlja je tukaj švoh,

Janija Koščaka imajo živali rade.

je sam kamen, pridelamo samo zase.« Pri Dolesovih je zelo živahno. **Jožica Doles** pojasni: »Devet nas je, hčerka Tanja ima pet otrok. Eden je na rojstnodnevni zabavi, dva sta na tekmovanju gasilcev v Cerknici. Dva sta srednješolca, trije pa osnovnošolci. Naš zet Marjan Pirman je doma od Bečajeve, jaz pa iz Horjula. Tukaj se brez avta ne da živeti, saj avtobusnih povezav ni. Avtobus je samo še šolski, pred leti je bil tudi delavski, je na Rakitno vozil, pa v Loški Potok. Smo blizu Ljubljane, pa daleč. Z avtom si v dvajsetih minutah na Viču. Otroci morajo biti pa v internatu, ker ni povezav.«

Koščakovi, Ta Gurni Pikovnik

V Franciscejskem katastru je zapisan Martin Klančar (Pikovnik Gurni). Koščak je na Pikovnik prišel z Župenega leta 1906/07. Na kamnitem vhodnem portalu je letnica 1923. Janez Koščak si je pokojnino prislužil na Iverki, Jelki in pri zadrugi. »Moj ata Janez Koščak je bil leta 1903 še na Župenem rojen. Takrat, leta 1923, je bilo tukaj vse v razvalini. Naši so bili prijatelji s tistimi, ki so delali v Občini in so jim kruh pekli. Doma nad hišo so imeli pa kotel in so polento kuhali. Hiša je bila s slamo krita, dedi je hišo potem pokril s cementnim ceglom – se je držal 60 let – bil je iz Ronkotove opekarne. Ohranjena je še prva štirna, vse so bile okrogle in delane po enem muštru.«

Janija Koščaka, ki se poleg službe ukvarja tudi s kmetijstvom, smo zmotili pri cepljenju klad. Rad je razkazal hlev. »Imamo 21 starih ovc, 16 mladičev in štiri osle. Osli gredo dobro skupaj z ovcami. Kar ovce pustijo, osli pojedjo.

So tudi čuvaji zaradi značilnega oglašanja. Največja težava so krokarji, če ovca zunaj povrže mladička, ga krokar skljuva. Tudi medved je že prišel po ovco na pašnik in to takrat, ko je zmanjkalo elektrike.«

Elektrika, daljnovod, voda

Elektriko so pri Pikovniku dobili leta 1957; trofazni tok pa 1964. Ko so leta 1980 naredili novo transformatorsko postajo, se je tudi oskrba z elektriko izboljšala. Blizu hiš je postavljen daljnovod, ki je moteč, ker je preblizu. France Doles: »Leta 2014 so na trasi Beričevo – Divača hoteli narediti še en dodatni daljnovod, ki bi se popolnoma približal Pikovniku. Sem bil proti in rekel, da je en daljnovod dovolj v vasi. Dokler sem živ, tega ne podpišem. Sedaj je vse potihnilo. Zaradi daljnovoda je okrog in okrog vse naelektreno. Moti tudi stroje. Ko so bili tukaj ljudje in so

imeli odprte marele, so jih vsi metali proč, ker jih je treslo; useka kot električni pastir. Pridejo čisto rdeče žice.« Na veliko mašo 15. avgusta 2015 je strela udarila v Dolesovo gospodarsko poslopje s hlevom. Zagorela sta ostrešje in seno v njem. Zaradi nevihte je prišlo do izpada električne energije in hidrantno omrežje ni delovalo. Jožica Doles: »Vode ni bilo. Štirna je bila v momentu prazna. Živina je bila na paši, en zajček je bil

v štali in je živ ostal, je bil črn in ga ni noben videl. Je bila glih veselica v Otavah. Gasilci so pogasili požar. Ljudje so nam pomagali tudi pri obnovi.«

Vodovodni sistem Pikovnik je bil zgrajen leta 1995 in oskrbuje sedem vasi. Pravijo, »da je voda krasna, verjetno najboljša v cerkniški občini.«

Pogled do Matterhorna

Okrog Pikovnika so hribi, s katerih se vidi zelo daleč. Janez Koščak pove: »V tistih časih, ko so Turki divjali po deželi, so ljudje na nevarnost opozarjali s prižiganjem kresov na Stražišču in na Vrh Prezda.« France Doles pa se navdušuje tudi nad lepimi razgledi na vse strani: »Snežnik, Nanos, Kanin, Kamniške Alpe, vse je pred nami. Če je jasno, se s Kozlovca vidi streha na Kredarici. Če imaš dober daljnogled in je vreme lepo, lahko vidiš Matterhorn v Švici. Po dežju bi ga kar prijel.«

Janez Koščak pozna zgodbe o turjaških pomerkačih.

Gremo v kino!

Ko vabimo na spremljanje filmskega programa v kulturnem domu, ki je v našem primeru tudi kinematograf, naj bo jasno, da ne vabimo samo na ogled filma. Filmi so sedaj dostopni na raznoraznih nosilcih in pretočiti si jih z interneta: nič lažjega!

Na nekem strokovnem posvetu smo pred leti obsežno razpravljali o tem, kaj pomeni kino in zakaj doživetje nekega filma v kinodvorani ni enako spremljanju filma doma.

Najprej gre za razliko v sprejemanju določenih pravil, konvencije: ob odločitvi za kino sprejememo, da bomo v dvorani (običajno) od začetka do konca filmske projekcije, da bomo kupili vstopnico, se odpravili od doma, gledanje pa ne bodo motili sprehodi do hladilnika ... Druga razlika je povsem tehnične narave: običajno doma nimamo tako velikega platna kot v kinu, prav tako nimamo doma kinodvorane. Filmski ustvarjalci ustvarjajo filme z namenom, da bodo predvajani v kinematografih, saj spremljanje filma v kinu nudi povsem drugačno izkušnjo filma, od tehničnih lastnosti do čustvenega odziva. Podobno kot s sliko, razstavljeno v različnih prostorih, je tudi s filmom – učinkuje drugače. Udobje domačega okolja (od kavča, pijače, hrane, možnosti prekinitve) je tako včasih le treba zamenjati za okolje kinodvorane, kjer ima film večjo možnost, da nas zares prevzame. Tretja, morda ključna razlika pa je ta, da je ogled filma v kinu kolektivna izkušnja

Tudi ko kinodvorana ni polna, si jo najverjetneje delimo z neznanci, s katerimi sicer nimamo bližnjega stika. Med gledalci se ob doživetju filma vzpostavi vez, saj v istem prostoru

ob istem času delimo sorodno izkušnjo, četudi je lahko naš čustveni odziv na videno povsem različen od sosedovega. V Kulturnem domu (KD) Cerknica zaradi tehničnih omejitev še ne moremo ponuditi na ogled vseh filmov, ki bi jih želeli uvrstiti v program in po katerih je tudi med obiskovalci veliko povpraševanje, vendar se nadejamo, da bo ta težava, ki pa zahteva znatni finančni vložek, v prihodnjih nekaj letih razrešena. Veselemo se tudi morebitnega sodelovanja s pedagogi, saj bo v prihodnjem šolskem letu med izbirnimi predmeti, ki jih bodo šole lahko ponudile učencem, tudi filmska vzgoja.

Potem ko je aprila za nami že izveden en Dan za kino, vas vabimo še na naslednje filmske dogodke: 13. aprila zvečer na projekcijo dokumentarnega filma **Maria Callas** o eni največjih sopranistk 20. stoletja, v nedeljo, 14. aprila, ob 10.00 pa na brezplačno **delavnico izdelovanja**

optičnih igrač.

Drugi aprilski dan za kino pripravljamo v petek, 26. aprila. V okviru Filmarije bomo predvajali animirani film **Kapitan Morten in kraljica pajkov**, ob 20.00 pa dokumentarni film **O ljudeh in vaseh** legendarne režiserke Agnès Varda ter umetnika in fotografa JR, ki potujeta po francoskem podeželju, srečujeta domačine, izdelujeta njihove velikanske črno-bele portrete in jih razstavljata na zidovih hiš, kjer živijo in delajo.

Pod reflektorjem

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica je prejemnica priznanja ACS (Andragoškega centra Slovenije) za leto 2018. **Darijan Novak** je 24. februarja z direktorico **Marijo Hribar** in vodjami enot izpeljal prvi intervju, ki je bil podlaga za pripravo video predstavitvenega portreta, 11. marca pa je bil po vseh enotah snemalni dan, ki so ga popoldne okusili tudi najmlajši obiskovalci cerkniške knjižnice, ki so se prijavili na pravljичno urico Pod reflektorjem. Kamera je tako lahko ujela utrip na cicibanskem oddelku, kjer otroci z obiski pridno polnijo zbirni pravljичni karton in za pet obiskov prejmejo praktično nagrado z logotipom knjižnice. Pravljičarka **Anita** je imela malo zdrave treme, otroci pa prav nič, zato so se na urici imeli lepo. Urico so začeli z rajalno igro, s pesmijo in plesom in jo začinili z izštevanjem nagajivk ter ugibanjem pantomime. Malo drugačnega srečanja prav gotovo še dolgo ne bodo pozabili, na ta dogodek pa jih bo spomnil tudi snežak, ki jih je naučil enostavnega »šivanja« z volno. Kratek filmček bo premierno predvajan ob podelitvi priznanja, 10. maja, na odprtju Tedna vseživljenjskega učenja v Kranju, in objavljen na spletni strani. ■

✍️ Anita Leskovec

Pastirčkova pesem prepričala s kakovostjo

V organizaciji cerkniške izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti in Osnovne šole Toneta Šraja Aljoše je sredi marca v Novi vasi potekala območna revija otroških in mladinskih pevskih zborov z naslovom Pastirčkova pesem. Na njej je nastopilo osem zborov iz občin Cerknica in Bloke, pet otroških in trije mladinski. Pevske sestave, ki delujejo na osnovnih šolah Nova vas, Rakek in Cerknica ter v podružnicah v Grahovem in Begunjah, je strokovno spremljal **Tomaž Pirnat**. Raven znanja mladih notranjskih pevcev je označil za visoko, veseli ga tudi številnost pevcev. Še posebej so ga razveselili mladinski zbori z lepo ubranim triglasjem, predvsem fantov. »Pevsko udeleževanje prek mentorjev lahko prinese pomembno in dragoceno doto. Večina mladih, ki ima lepo pevsko izkušnjo iz šole, zborovsko petje ohrani kot prostočasno dejavnost do konca življenja,« pravi. Zbore iz naše občine, ki so zapeli na reviji, vzpodbujajo mentorice **Teja Opeka, Anita Štritof Malc, Marija Obreza, Jasmina Žagar in Tina Milavec**. Zaradi odsotnosti nekaterih članov pa se ni predstavil fantovski zbor iz Cerknice, ki poje pod vodstvom **Daše Joželj Kranjc**. ■

Večer s Tonetom Urbasom

Večeri s krajani, ki so rezultat sodelovanja enote cerkniške knjižnice na Rakeku z Društvom upokojencev Rakek, so postali priljubljen kulturni dogodek. Že štirinajsti po vrsti se je odvil 11. marca; gostili smo **Toneta Urbasa**, upokojenega novinarja in vsestranskega športnika. V pogovoru s **Francem Perkom** je predstavil svojo življenjsko pot; od mladostnih let na Rakeku do zrelih let, preživetih med Ljubljano in Blokami. Poklicno pot je zaznamovalo novinarsko delo pri Kmečkem glasu in TV 15, bil je tudi urednik revije Ribič. Vseskozi je ostal predan športu – tako tekmovanju kot organiziranju športnih prireditev. Z nekaterimi obiskovalci je obujal mladostne spomine na športne začetke od kegljanja »pri Mlakarju«, nogometa »v Cegunci« do smučarskih skokov v Delah. Kar dvajset let je bil vratar pri Nogometnem klubu Rakek, igral je rokomet za Maribor, Olimpijo in Slovan, kegljal za Ljubljano in Brest. Ukvarjal se je tudi z atletiko, kolesarstvom, smučarskimi skoki in tekom na smučeh. Kot organizator je bil nepogrešljiv pri Bloških tekih in Kmečkih igrah. Druženje je zaključil z besedami: »Če bi še enkrat živel, bi šel po isti poti, nič ne bi spreminjal.« ■

Dan, obarvan z mozaiki

V soboto, 16. marca, so članice sekcije mozaika Kulturnega društva (KD) Rak Rakek organizirale poučno ekskurzijo v sosednjo Italijo. Udeležilo se je skupno 44 članov KD Rak Rakek, Društva Pa-leta iz Cerknice in gostov, mozaičarjev z Gorenjske. Pot jih je vodila skozi Devin do Gradeža, kjer so si ogledali ostanke mozaikov iz 6. stoletja v tamkajšnji baziliki sv. Evfemije in osmerokotni krstilnici. Od tam so se podali v znameniti Oglej, kjer so v baziliki občudovali ene najstarejših in najbolj ohranjenih mozaikov. Bogato zgodovino je udeležencem predstavila vodička **Marija Turk**. Cilj ekskurzije je bil v Spilimbergu. Tamkajšnja vodička jih je popeljala po znameniti šoli mozaika, kjer se letos izobražuje približno 70 študentov. Izdelki, ki so jih videli, so v mozaičarjih prebudili željo po ustvarjanju in jim dali nove ideje. Po ogledu šole so obiskali še tovarno Dona, kjer izdelujejo znamenite smalte, barvna stekla, ki se jih uporablja v izdelavi mozaikov. Nakupili so nekaj materiala, kar pa bo iz njega nastalo, bomo lahko občudovali v naslednjih razstavah. Po mozaično obarvanem dnevu so se udeleženci ekskurzije okrepčali še v gostišču v okolici Nove Gorice in se zadovoljni vrnili domov. ■

Skupna razstava Mekina-Matejina

✉ Nevena Savič

Ustvarjalna žilica se skriva v marsikom; odkriti in negovati jo pa zahteva veselje, predanost in voljo. Eno je ustvarjati zase in bližnje, drugo pa je zbrati pogum in se predstaviti širšemu občinstvu. Za ta korak sta se odločila **Edo Mekina** z Rakeka in **Tomaž Matejina** iz Grahovega. Njuno razstavo smo 19. marca odprli v rakovski knjižnici. Edo veliko dela z lesom. Nekaj posebnega so razstavljeni izdelki, nastali iz drevesnih vej. Marsikateri kos, ki bi sicer končal v peči, Eda navdihne, da ustvari novo podobo. Njegov hobi je tudi vzgoja avtohtonih bonsajev. Tomaž, ki se predstavlja z likovnimi deli, se je nad risanjem in slikanjem navdušil v otroških letih, ko je kot osnovnošolec osvojil priznanje na regijskem natečaju. Izraža se v različnih likovnih tehnikah, njegova dela so razpoložensko obarvana, od veselih, pisanih pa vse do temnih in mračnih motivov. Obiskovalci so se lahko prepričali tudi o nadarjenosti ženskih predstavnic družine Mekina. Edovi hčeri **Maja** in **Lucija** sta zapeli ob kitarski spremljavi **Eneja Trudna**. Žena **Ivanka** se je izkazala kot povezovalka programa, poskrbela pa je tudi za odlično pogostitev. Vabljeni k ogledu razstave do 17. aprila. ■

Plesno tekmovanje Opus 1

✉ Jelena Oleami ✉ Branko Gosarič

Opus 1, plesno tekmovanje mladih ustvarjalcev v avtorskih solo plesih in duetih, ki poteka v organizaciji Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD), je letos imelo temo Karkoli. Mlade plesalke iz Kulturno-izobraževalnega društva (KID) Plesonoga so se 26. in 27. januarja predstavile na predtekmovanju na Srednji vzgojiteljski šoli, gimnaziji in umetniški gimnaziji Ljubljana (SVŠGL) z enajstimi plesnimi miniaturnimi pod mentorstvom **Jelene Oleami**. Na državno tekmovanje 9. in 10. marca v Španskih borcih v Ljubljani je bilo uvrščenih osem točk iz Plesonoge. Najmlajše plesalke so se preobrazile: **Leona Turk** – Kdo si? v pošast (srebro), **Vita Ožbolt** – ROBO7 v robota (bron) ter v čigumi v duetu **Teje Antončič** in **Klementine Urbiha** – Čigumi (bron). S principi giba znotraj sodobnega plesa sta se ukvarjali plesalki **Gea Modic** – Krožim se (srebro, na fotografiji) in **Hana Obreza** – Padem, diham, plešem (srebro). **Karla Levec** in **Hana Obreza** – Duet Kon Migos Kon Fetos (srebro) – sta se humorno poigrali s tematiko konfetov. Z obrednostjo v plesu sta se srečali **Tina Zalar** – Zdravljenje (bron), ki je odplesala svojo osebno zgodbo, in **Tinkara Plos** – Sejalka (zlato), ki je povedala zgodbo z druge perspektive. Zlato točko, Plesonogino Sejalko Zvezd, čaka mednarodno tekmovanje 20. aprila v Celju. ■

Bralne urice s snemanjem

✉ Vesna Telič Kovač ✉ arhiv KJUC

Star ruski pregovor pravi, da knjig nimamo radi tako, da jih spoštujemo, marveč tako, da jih beremo. Da bi branje približali tudi stanovalcem Centra starejših Cerknica, smo se v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica, tudi na pobudo bivše direktorice doma **Zvonke Ješelnik**, že leta 2007 odločili, da bo vsak mesec v dom prihajala knjižničarka. Udeleženci bralnih uric se s knjižničarko **Vesno** pogovarjajo o najnovejših knjigah, pa seveda tudi o tistih, ki že nekaj časa živijo svojo usodo na knjižnih policah in v rokah bralcev. S knjižničarko se dogovorijo o bralnih željah in pričakovanjih, tako da jim lahko ob naslednjem obisku prinese željene knjige, seveda pa izbor prepustijo tudi njej. Ker nekateri zelo težko berejo, družjenja popestrijo tudi z glasnim branjem leposlovja. Nazadnje so prebrali biografski roman o Borisu Cavazzi, vedno znova se vsi radi nasmehnejo ob bistrumnih Butalcih, trenutno pa berejo biografski roman Tadeja Goloba Kot bi Luna padla na Zemljo, v katerem se jim odstira zgodba dramske igralko Milene Zupančič. Ker je cerkniška knjižnica letošnja prejemnica priznanja Andragoškega centra Slovenije (ACS), so s sodelavcem ACS **Darijanom Novakom** in z obiskovalci bralnih uric posneli delček predstavitvenega filmčka ustanove, portret knjižnice, ki bo premierno predvajan 10. maja ob podelitvi priznanja na nacionalnem odprtju Tedna vseživljenjskega učenja v Kranju. ■

Avtorica: **Liza Vipotnik** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Pomlad v galeriji

V Galeriji Krpan se je v drugi polovici marca iztekla razstava z naslovom Ne se sekirat, avtorja Božidarja Strmana – Miša, akademskega slikarja in ustanovnega člana Društva notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica.

Razstava, ki je poleg risarske in slikarske preciznosti v veliki meri izražala avtorjev smisel za humor, je bila vse dni odprtja zelo dobro obiskana. Na odprtju sta nastopila znana notranjska kulturnika **Marijana Breclj** in **Miha Razdrih**. Slednji je tokrat presenetil s satiričnimi šansoni v spremljavi glasbenikov **Blaža Albrehta**, **Miha Pinteriča** in **Filipa Fratine**. Nenavadno kulturno prireditev je zaznamovala parodija na navadnemu smrtniku nerazumljive likovne kritike, ki ocenjujejo in vrednotijo pogled in domišljijo posameznega ustvarjalca. Za množično obiskanost prireditve gre zahvala Pustnemu društvu Cerknica, saj je bila razstava del pustnega dogajanja.

V petek, 12. aprila, ob 18.00 vas vabimo na naslednje odprtje. Ko popki se odpirajo je gotovo najbolj tradicionalna razstava Društva notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica, navdihnjena z Menartovo pesmijo Majska. Nekdaj so se na tej razstavi predstavljali ustanovni člani društva, danes pa sodelujejo vsi člani s svojimi najboljšimi deli, tematsko vezanimi na pomlad in novo priložnost. Ne zamudite pisane

palette pogledov na pomlad izpod čopičev in modelirk domačih umetnikov!

Ob vsem dogajanju smo že ob zadnji razstavi obiskovalcem poizkusno ponudili tudi linijo spominkov, ki nastajajo v ateljejih naših članov, saj si v Galeriji Krpan želimo oblikovati lokalno ponudbo umetniških izdelkov z delovnim naslovom Krpanova mešetarnica. Na eni strani bi kot galerija skrbeli za dinamično ponudbo kakovostnih

lokalnih spominkov, na drugi strani pa bi povezovali zainteresirane kupce z notranjskimi umetniki. Ker v svojih vrstah združujemo akademske umetnike in kreativce, katerih dela že sama po sebi predstavljajo blagovno znamko Notranjske, verjamemo, da lahko prodajna dejavnost galerije postane pomemben dejavnik lokalne zavesti in identitete – tudi takrat, ko gre za spominke, darila ali pa opremo prostora.

Vloga galerije oziroma društva je povezovanje med avtorji in naročniki, zato lepo vabljeni. Galerija Krpan je v času razstav odprta ob četrtek, petkih in sobotah med 12.00 in 18.00. Več o dogajanju v galeriji si lahko preberete na Facebook strani Galerije Krpan.

V razstavnih vitrinah cerkniške knjižnice ... že od 2014

Od septembra 2014, ko smo razstavno vitrino cerkniške knjižnice prvič napolnili, takrat z risbami domačinke, se je obiskovalcem predstavilo skorajda petdeset notranjskih ustvarjalcev in zbirateljev, ki se za svoj termin dogovorijo vsaj pol leta pred načrtovano razstavo. Trenutno smo že dogovorjeni za postavitve do septembra 2020, najbrž pa bi se vseeno še vedno našel prazen prostor v vitrini ali mesto na steni, kamor bi izobesili zanimive izdelke. Vse več domačink svoj prosti čas posveča šivanju, kvačkanju ali pletenju, razstavljeni so bili tudi mozaiki, panjske končnice, kamnite hiške, glineni izdelki in voščilnice ter zanimive zbirke zbirateljev, od družinskih ex-librisov, maket lokomotiv do miniaturnih gasilskih vozil, znamk in našitkov. Svoje unikatne izdelke so obiskovalcem knjižnice večkrat pokazali tudi stanovanjci Centra starejših Cerknica in uporabniki Varstveno-delovnega centra Postojna – Enote Cerknica, čipkarice iz Kulturnega društva Rak Rakek in seveda najmlajši iz Vrtca Martin Krpan Cerknica. Zelo uspešno je sodelovanje s cerkniško osnovno šolo; pod mentorstvom profesorja **Jerneja Dolničarja** učenci vsako leto ustvarjajo v različnih tehnikah in na aktualne motive ter tako obeležijo obletnice znanih Notranjcev. Ob skorajšnji 110. obletnici rojstva Lojzeta Perka bo na ogled razstava, ki so jo poimenovali Naši slavljenici. Poleg akademskega slikarja si bomo na portretih mladih likovnikov ogledali še literata, matematika in skladatelja; može, ki so zaznamovali minulo in letošnje leto. Pravkar se je razstava izdelkov iz polstene volne s pomenljivim naslovom Družinska prepletanja, saj so jih izdelovali člani več generacij **Dragoličevih**, preselila v rakovško knjižnico, še vedno pa so v Cerknici na ogled unikatni tekstilni izdelki Má za otroke in odrasle, ki jih z avtorskimi ilustracijami oblikuje **Eva Mazi**. ■

✍ Vesna Telič Kovač @ Ljubo Vukelič

Avtorica in fotografinja: Štefka Šebalj Mikše

Sovica

Sprehod na manj poznano Sovico, ki leži nad Grahovim in Bločicami, bo nadvse primeren za spomladanske dni. S sprehodom pričnemo na Bločicah, kjer se začne tudi označena planinska pot proti Slivnici.

Nadaljujemo po makadamski cesti in levo proti Sovici zavijemo, še preden nas planinska oznaka nekoliko višje opozori na odcep proti Slivnici. Morda smo vmes prečkali kakšno starodavno pot naših prednikov, ki so živeli še v utrjeni naselbini na bližnjem Žerovniščku.

Slediti moramo poti, ki vodi navzgor, peščena pot pa kmalu preide v gozdno vlako. Slednja postaja čedalje strmejša, spira jo hudourniška voda, ki pa s seboj prinaša tudi razne veje in drobir. Obkrožajo nas gozd, ob poti prvo cvetje in ptice v krošnjah drevja.

Pri razcepu, med mladimi bukvami, se usmerimo levo in nadaljujemo po položnejši poti. Našo pozornost pritegne

kakšen panj z lesnimi gobami in že smo na sedlu. Naš cilj, s skalami in kamenjem posut vrh, je na levi strani. Na severnem delu pa opazimo nekakšno »praznino«, zato si jo sklenemo поблиže pogledati. Kmalu lahko ugotovimo, da je to spodmol, v katerega skozi vršno odprtino prodre celo kakšen dopoldanski sončni žarek. Vendarle je tu vseeno hladneje kot na prostranih travnikih, zato se podamo nazaj proti izhodišču. Na obeh straneh nam pogled seže na obsežne travnike, na jugu se v daljavi blešči Snežnik, malo bližje pa tudi Križna gora.

Sprehod na Sovico je dolg okrog uro in pol hoje v obe smeri.

Sprehod po Cresu

V februarju smo se cerkniški planinci, tokrat že petič po vrsti, odpravili na Cres, da bi raziskali planinske poti. Pričeli smo na zahodnem obrobju glavnega mesta otoka Cres. Nad počitniškim naseljem smo kmalu zavili med suhozide oljčnih nasadov. Med potjo smo malo postali pred lokvijo, da se je mala ovčka lahko izmuznila skozi mrežno ograjo, kajti njena mama jo je opozarjala, naj vendar že pohiti. Skupaj sta odšli med zidovjem, mi pa smo se vzpenjali proti kapelici sv. Salvadurja, naši najvišji točki pohoda. Na ploščadi pri kapelici smo v sončnem dnevu imeli lep razgled do polotoka Pernat in Creški zaliv. Pot nas je nadaljnje vodila po gozdu, med terasami in starimi nasadi oljk, proti zalivu sv. Blaž. Bila je deloma kamnita, mestoma so jo razrili divji prašiči, ponekod pa je bila prijetna, travnata, z vonjem smilja. Poleg modrine neba smo občasno opazovali lesket morja. Po dobrih dveh urah hoje smo se končno pričeli spuščati nižje. Ruševine cerkvice sv. Blaža so nam pričale, da so tu nekoč živeli in obdelovali zemljo gojenci tega svetišča. Divja granatna jabolka so še sem ter tja visela na bodičastem grmovju, mi pa smo prispeli do zaliva. Preskočiti je bilo treba studenček in poiskati primerno mesto za malico. Večina planincev je popotno malho z malico odprla kar na razgledni pečini nad plažo. Že smo želeli zapustiti ta rajski kotiček, ko so v našo bližino priplavali delfini. Pripravili so nam nepozabno doživetje, saj smo lahko opazovali njihovo elegantno obračanje v vodi. V bližini Cresa sicer živi jata delfinov, vendar takšna predstava ni prav pogosta. Veseli dogodki smo se pričeli vračati proti mestu. Med potjo smo še malo pokukali v vodnjak in preverili, ali je v njem kaj vode, nato pa po kamniti stezi previdno sestopali do obale. Z obale so se v daljavi bleščala privezana plovila v marini, mi pa smo opravili še nekaj metrov vzpona in že smo bili pri avtobusu. Prijetno utrujeni smo se posedli in se odpeljali do trajektnega pristanišča. ■

Štefka Šebalj Mikše

Avtorici: **Mira Širaj, Marija Gabrejna Kraševac** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Ivo Lah: matematik, statistik, demograf in aktuar

Ivo Lah, rojen leta 1896 v Štrukljevi vasi, spada med najuspešnejše slovenske matematike. Že kot fantič je verjel predvsem v številke, s katerimi se je nadvse rad igral. Bil je vzoren učenec in študent, maturiral je z odliko.

Govoril je šest tujih jezikov, v domačem in tujem tisku je objavil 119 del, predvsem iz demografske statistike in zavarovalne matematike. Obsežnejša dela so: O rojstvih, življenju in umiranju Slovencev (1941), Natančna rešitev problema obrestne mere (1947), Računske osnovice životnog osiguranja (1947), večji del te monografije je bil iz političnih razlogov uničen, in Spoznanja na področju zavarovalniške matematike (1955).

Ivo Lah je najbolj znan po Lahovih številih.

$$L(n, k) = \binom{n-1}{k-1} \frac{n!}{k!}.$$

Zapisana enačba predstavlja Lahova števila oz.

Lah numbers, svetovno znano številsko zaporedje v kombinatoriki, ki ga je predstavil leta 1955. Pozneje je John Riordan, vodilni kombinatorik tistega časa, Laha posebej pohvalil za dosežke in odkrita števila poimenoval kot Lahova števila, za katera Slovenci do leta 2002 nismo vedeli, da so delo našega rojaka.

Ivo Lah je bil eden najvidnejših slovenskih aktuarjev, hkrati pa začetnik samodejne obdelave podatkov pri nas. Že leta 1934 je bil predstavnik Društva aktuarjev Kraljevine Jugoslavije v Rimu, leta 1937 pa v Parizu. Do leta 1950 je služboval na področju zavarovalništva in statistike pri Socialnem zavarovanju v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu, nato pa do 1956 kot višji svetnik v Zveznem zavodu za statistiko v Beogradu. Kot upokojenec je sodeloval z Zavodom za socialno in pokojninsko zavarovanje Slovenije.

Na Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica in na obeh podružnicah, »11. maj« Grahovo in Maksim Gaspari Begunje, se trudijo spodbujati spoštljiv odnos do zgodovinske in kulturne dediščine, zato povezujejo učence z domačim krajem tudi prek zgodb posameznikov, ki so pomembno prispevali k razvoju tako slovenskih kot svetovnih znanstvenih vsebin. Ker je Ivo Lah precej neznan v krajevnem in tudi v slovenskem okolju, so se na šoli odločili, da v tem šolskem letu izvedejo projekt o življenju in delu tega velikega znanstvenika. Pod vodstvom učiteljic **Mire Širaj, Jelke Jernejčič** in **Lare Vereš** so izvedli projekt o njegovem življenju in delu. Učenci so med šolskim letom računali, se igrali matematične igre in ustvarjali slike z različnimi tehnikami. Z namenom, da ga bolj spozna tudi širša javnost, so v sodelovanju s Knjižnico Jožeta Udoviča Cerknica pripravili razstavo in prireditev.

23. marca je minilo 40 let od njegove smrti in ob tej priložnosti so učenci Osnovne šole Notranjski odred Cerknica, pod vodstvom učiteljice matematike in fizike Mire Širaj, 20. marca pripravili prireditev, kjer so predstavili življenje in delo Iva Laha na področjih demografske statistike in zavarovalne matematike, kjer je bil najdejavnejši in je vpeljal veliko novosti. Prireditev je potekala v dveh delih. V prvem delu sta bila z video posnetkom predstavljena njegovo življenje in delo. Predstavili so njegovo rojstno vas, šolanje in službovanje, njegova najpomembnejša dela ter Lahova števila in aktuarstvo. V drugem delu so bili trije gostje: pranečak Iva Laha, **Toni Lah**, je povedal nekaj zanimivosti iz njegovega življenja, **dr. Tomaž Pisanski**, profesor matematike na univerzah na Primorskem in v Ljubljani je predstavil njegovo delo, **dr. Dejan Širaj**, matematik, zaposlen kot aktuar na Zavarovalnici Triglav, pa je predstavil aktuarstvo in Lahovo delo na tem področju.

Lahova dela so ohranjena v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK). **Marija Lah** je očetovo zapuščino podarila Fakulteti za matematiko in fiziko, ki je del zbirke posodila za razstavo. Na razstavi lahko vidimo tudi njegovo nalivno pero, ravnalo, spričevali, kopijo potnega lista ter indeks predavanj, ki jih je posodil sorodnik Iva Laha, **Stanko Štenta** iz Cerknice. Ivo Lah in njegovi svetovno znani dosežki so bili dolga leta pri nas premalo poznani. Desetletja se je namreč predavalo o Lahovih številih, ne da bi se posebej poudarilo, da je to delo domačega matematika in statistika. Zdaj imamo tudi s pomočjo učencev iz Osnovne šole Notranjski odred Cerknica in njihovih učiteljev priložnost, da Iva Laha bolje spoznamo.

Avtor: **Miha Jernejčič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Športnik leta 2018

Priznanji za najboljšega športnika in športnico preteklega leta sta prejela kegljača Alenka Jakša Mojškerc in Franci Velišček. Na prireditvi, ki je 25. marca, na materinski dan, potekala v Kulturnem domu Cerknica, so podelili še priznanja perspektivnim športnikom, športnim kolektivom, pa tudi drugim lokalnim športnikom in športnim delavcem, ki so zaznamovali leto 2018.

Kegljača **Franci Velišček** in **Alenka Jakša Mojškerc** imata v svojih vitrinah že spravljeni tovrstna priznanja iz prejšnjih let, posebej Alenka, ki je priznanje za športnico leta Občine Cerknica dobila že mnogokrat. Priznanje si je prislužila z dobrimi rezultati z domačo ekipo, pa tudi s posamičnimi dosežki, kot je na primer 6. mesto na državnem prvenstvu.

Franci Velišček je v letu 2018 dosegel odlično 12. mesto na svetovnem prvenstvu in je kandidat za člansko kegljaško reprezentanco Slovenije; tudi on dobro nastopa v članski ekipi Kegljaškega kluba Brest Cerknica. Alenka in Franci sta priznanji za najšportnika in športnico leta skupaj osvojila tudi za leto 2014.

Kegljači so znova prejeli tudi priznanji za najboljša športna kolektiva. Moški za osvojeno deseto mesto na državnem ekipnem prvenstvu, kegljačice pa za peto mesto na evropskem klubskem pokalu in četrto na državnem ekipnem prvenstvu.

Poleg prejemnikov priznanj smo tudi letos na odru gostili atraktivne goste. Obiskala sta nas vokalna glasbena skupina Jazzva in pa znani slovenski pevec Slavko Ivančič, ki sta s svojimi nastopi navdušila zbrane obiskovalce.

Vsi prejemniki priznanj

Nadarjeni športnik občine Cerknica 2018

Lina Kovšca, članica Ping pong kluba Rakek
Nuša Leskovec, članica Kegljaškega kluba Brest Cerknica
Neža Zigmund, članica Kegljaškega kluba Brest Cerknica
Iris Kandžič, članica Telesnokulturnega društva Sovica

Ženski športni kolektiv občine Cerknica 2018

Kegljaški klub Brest Cerknica

Moški športni kolektiv občine Cerknica 2018

Kegljaški klub Brest Cerknica

Uspešen športni delavec občine Cerknica

Vladislav Šivec, član Telesnokulturnega društva Sovica

Posebno priznanje Športne zveze Cerknica za izredne dosežke v tekmovalnem športu

Jakob Petelinek, član Cerkniškega društva strelk in strelcev
Izjemen prispevek športu v Občini Cerknica

Ivan Kranjc, Košarkarski klub Cerknica

Športnica leta občine Cerknica 2018

Alenka Jakša Mojškerc, članica Kegljaškega kluba Brest Cerknica

Športnik leta občine Cerknica 2018

Franci Velišček, član Kegljaškega kluba Brest Cerknica

Priznanje Športne zveze Cerknica – državni prvaki

Domen Špeh, član Kegljaškega kluba Brest Cerknica,
Gašper Urbas, član Kegljaškega kluba Brest Cerknica,
Simon Mišič, član Kegljaškega kluba Brest Cerknica,
Jure Gornik, član Kegljaškega kluba Brest Cerknica,
Nal Borštnik, član Kegljaškega kluba Brest Cerknica,
Gašper Mlakar, član Kegljaškega kluba Brest Cerknica,
Luka Stražišar, član Ping pong kluba Rakek.

Poleg navedenih priznanj je Občina Cerknica podelila priznanja za odlične rezultate na tekmovanjih specialne olimpijade Slovenije. Priznanja je prejelo devet članov in članic Varstveno-delovnega centra Postojna – Enota Cerknica: Rok Modic, atletika (4. mesto v teku na 100 m), Marijo Žnidarič, namizni tenis (2. mesto), Magda Mlakar, namizni tenis (1. mesto), Anže Urbas, atletika (3. mesto v teku na 100 m), Andraž Lekšan, atletika (4. mesto v teku na 100 m), Anel Serdarevič, atletika (3. mesto v teku na 100 m), Karmen Lužar, atletika (3. mesto v teku na 100 m), Nejc Šebenik, atletika (2. mesto v teku na 100 m), Simon Kovačič, atletika (2. mesto v suvanju krogle), Ekipa VDC Postojna – Enota Cerknica, nogomet (1. mesto).

Andraž Zalar prejemnik bronaste in srebrne plakete

Leonida Zalar

V ponedeljek, 4. marca, je v Festivalni dvorani v Ljubljani potekala že 14. slavnostna podelitev priznanj Plesne zveze Slovenije plesnim posameznikom, parom in skupinam vseh tekmovalnih zvrsti, ki so v letu 2018 s svojimi vrhunskimi dosežki prispevali k ugledu slovenskega tekmovalnega plesa doma in v svetu. Med prejemniki plaket je bil tudi plesalec **Andraž Zalar** iz Martinjaka, ki je kar dvakrat stopil na podelitveni oder. Prejel je bronasto plaketo za 3. mesto na mladinskem evropskem prvenstvu v break danceu ter srebrno plaketo kot član skupine Go-breakers jr. (ŠKP klub V. I. P., Nova Gorica). Skupina si je v preteklem letu priplesala naziv mladinskih evropskih prvakov in mladinskih svetovnih podprvakov med break dance skupinami.

V mesecu februarju je Športna zveza Nova Gorica na prireditvi Športnik Goriške 2018 izpostavila vidnejše dosežke na športnem področju v preteklem letu in podelila priznanja najboljšim športnikom ter športnim delavcem za dolgoletno delo v športu. Podeljenih je bilo 151 priznanj za tekmovalne dosežke. Andraž je prejel srebrno medaljo za solo dosežke na državnem (1. mesto) in evropskem prvenstvu (3. mesto). Priznanje je prejela tudi njegova skupina Go-breakers jr. ■

Magda Mlakar na Svetovnih igrah specialne olimpijade

Teja Faganel Petra Poljšak

»Spoznajte odločne« je bil slogan letošnjih Poletnih svetovnih iger specialne olimpijade, ki so potekale od 14. do 21. marca v Abu Dabiju in Dubaju. Na igrah je tekmovalo več kot 7000 športnikov iz 172 držav, ki so merili moči v 24 poletnih športih. V Združenih arabskih emiratih je Slovenijo zastopalo 27 tekmovalcev in deset trenerjev. Iger se je kot članica slovenske reprezentance udeležila tudi **Magda Mlakar** iz Varstveno-delovnega centra Postojna – Enota Cerknica, ki je sodelovala v kategoriji namizni tenis.

Dekleta in fantje smo Magdo 7. marca pospremili na Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana in začutili letališko vzdušje. Magda je odletela na največje športno tekmovanje specialnih olimpijcev (oseb z motnjami v duševnem razvoju). Z velikim veseljem smo spremljali utrinke tekmovanja prek spletnih medijev in upali ter verjeli, da se Magda na tekmovanju dobro predstavi. V Slovenijo se je vrnila 23. marca, mi pa smo jo z velikim ponosom pričakali v avli letališča.

Slovenska odprava je bila zelo uspešna, saj je osvojila kar 24 medalj, od tega tri zlate. Vendar je vodja delegacije in predsednik Specialne olimpijade **Ljubomir Miličević** povedal, da niso pomembne samo medalje, ampak pristop, trud, ki so ga vsi do zadnjega vložili v svoje nastope. ■

28. državno prvenstvo v namiznem tenisu

Peter Kovšca Valter Leban

Ping pong klub (PPK) Rakek je 2. in 3. marca v Športni dvorani Rakek priredil 28. državno prvenstvo v namiznem tenisu za člane in članice posamezno in v dvojicah. Skupno se je prvenstva udeležilo 69 članov in 24 članic iz 24 slovenskih klubov. Manjkali so nekateri najboljši: **Bojan Tokić, Jan Žibart** in **Aleks Gajić**.

Tako je med člani posamezno slavil **Darko Jorgić** iz Namiznoteniškega kluba (NTK) Krka Novo mesto, v ženski kategoriji pa je s konkurenco pometla **Ana Tofant** iz Namiznoteniške sekcije (NTS) Mengeš. Jorgić je bil v paru s **Petrom Hribarjem** (NTK Krka) prvi tudi v dvojicah. V ženski konkurenci je zmagala naveza **Aleksandre Vovk** (NTK Krka) in **Katarine Stražar** (NTS Mengeš). Med mešanimi dvojicami sta združila moči Peter Hribar in Aleksandra Vovk in tudi v tej kategoriji osvojila prvo mesto. Rezultatsko je tako prevladal novomeški klub, je pa podprvak med člani posamezno postal **Deni Kožul**, ki je treniral v logaškem klubu.

Iz PPK Rakek je nastopilo deset članov in dve članici. Najboljši med člani je bil **Žiga Urbanc**, ki se je uvrstil od 24. do 32. mesta, **Darijan Vizjak** pa je izpadel v predkolu za uvrstitev med 32 najboljših. ■

Avtor: **Miha Jernejčič** Fotografiji: **arhiv KK Cerknica**

Žiga Benčan

Žiga Benčan je 25-letni košarkar in trener mlajših selekcij v Košarkarskem klubu (KK) Cerknica. Trenutno vodi ekipe košarkarjev, starih do devet in do enajst let starosti, ter košarkarice do trinajst let starosti. Prav s slednjimi je marca dosegel izvrsten rezultat, drugo mesto na mini pokalu Slovenije. Hkrati tudi igra v članski ekipi Košarkarskega kluba Cerknica, ki letos prikazuje odlične predstave in je povsem v vrhu četrte slovenske košarkarske lige.

Kdaj si začel z igranjem košarke?

Precej pozno, pri dvanajstih letih. Pred tem sem se ukvarjal z različnimi športi – z nogometom, smučanjem, a ker so se vrstniki prepisali h košarki, sem se potem še jaz. V mlajših letih sem zaradi svoje višine igral na centrskih položajih, potem pa nisem več toliko zrasel, tako da zdaj igram na zunanjih (smeh).

Dosežki, na katere si najponosnejši?

V igralskem smislu bi bilo to prvo mesto v šolski košarkarski ligi leta 2008 in seveda dobre igre, ki jih prikazujemo zadnja leta v slovenski košarkarski ligi. V trenerskem smislu pa nedavni dosežek, drugo mesto košarkaric v državnem pokalnem tekmovanju. Za punčami je izjemna sezona, lahko jim le čestitam. Tudi v ligaškem tekmovanju so med najboljšimi v državi, v pokalu pa so z odlično igro izločile nekaj močnih nasprotnic, je pa res, da smo se nekaterim zaradi narave pokalnega tekmovanja (na izpadanje) tudi izognili.

Kaj ti je najbolj všeč pri trenerskem delu?

Delo z otroki mi je nasploh všeč. Pri trenerskem delu z veseljem gledam napredek mladih košarkarjev in košarkaric, za katerega sem zaslužen tudi jaz. Ko na primer vidim košarkarje, ki so pred nekaj leti komaj odbijali in podajali žogo, danes pa preigravajo nasprotnike in so sposobni izpeljati uigrane kombinacije. Dobri rezultati mi dajejo motivacijo, da pri trenerskem delu vse večji pomen pripisujem tudi uvrstitvam. Prvenstveno na trenerstvo sicer gledam bolj na način, kako otrokom približati igro, rezultat je drugotnega pomena. Zanimiva mi je razlika v karakterju košarkaric v primerjavi s košarkarji; dekleta so veliko poslušnejša, upoštevajo moje nasvete, je pa včasih večja težava v motivaciji, zagnanosti. Pri fantih je stvar ravno obratna. Motivacija ni problem, so borbeni, jih je pa treba večkrat umiriti in pripraviti do tega, da te poslušajo in se na igrišču držijo napotkov.

Kakšne so odlike dobrega trenerja?

Mislím, da mora imeti trener avtoriteto, čút za delo. Pod avtoriteto nikakor ne mislim, da se mora dreti na igralce, temveč to, da tudi na miren način dopoveš igralcem, kako in kaj. Poleg tega pa morajo biti trenerji tudi dobri motivatorji, svetovalci, demonstratorji, organizatorji in še bi lahko našteval. Hkrati pa je pomembno, da se poleg formalnega usposabljanja tudi na lastno pest čim več izobražujejo.

Razmišljaš tudi o treniranju starejših košarkarjev? Mladincev, članov?

Za zdaj ne. Gremo korak za korakom, morda v prihodnosti, kdo ve.

Kaj pa bi svetoval mladim košarkarjem in košarkaricam?

Mladim košarkarjem in košarkaricam svetujem, naj sledijo svojim željam in ciljem, naj bodo ambiciozni, ob tem pa naj ne pozabijo na šolo. Šola je na prvem mestu, kar pa ne pomeni, da je izgovor za izostanek od treningov in tekem. Verjamem, da imajo nekateri več težav z učenjem, vendar se da s primernim razporejanjem prostega časa uskladičiti vse. Ob učnih težavah naj najprej odložijo svoj pametni telefon in verjamem, da se ne bo treba odpovedati tudi treningom.

Drugo mesto košarkaric

V nedeljo, 10. marca, je potekala finalna tekma med Ženskim košarkarskim klubom (ŽKK) Cerknica in Ženskim košarkarskim društvom (ŽKD) Akson Ilirija za osvojitve mini pokala deklet U13. Čeprav je cerkniškimi košarkaricam za naskok na vrh zmanjkalo nekaj košev, so bile z osvojenim drugim mestom v državnem pokalnem tekmovanju in napredkom v letošnji sezoni zelo zadovoljne. Prav tako pa tudi njihov trener **Žiga Benčan**. Slavnostni sprejem za košarkarice so pripravili pri cerkniškem lokalu Debeli bar, kamor so jim prišli čestitat številni navijači. Med njimi je bil tudi župan in predsednik Košarkarskega kluba Cerknica **Marko Rupar**. ■

ŠPORTNI SEMAFOR

KOŠARKA

KK Cerknica, 4. slovenska košarkarska liga, 2. del (liga za prvaka)

8 tekem, 7 zmag, 1 poraz, 1. mesto

24. 2. 2019	Dravograd Koroška : Cerknica, 70 : 98
9. 3. 2019	Cerknica : Prebold Vrtine Pailr, 96 : 66
16. 3. 2019	Petrol Olimpija mladi : Cerknica, 71 : 77
23. 3. 2019	Cerknica : Dravograd Koroška, 85 : 66

KEGLJANJE

KK Brest Cerknica, članice, 1. A-liga

18 tekem, 10 zmag, 1 remi, 7 porazov, 5. mesto

23. 2. 2019	Brest I : Celje I, 4 : 4
9. 3. 2019	Proteus : Brest I, 7 : 1
16. 3. 2019	Brest I : Miklavž, 6 : 2
23. 3. 2019	Calcit I : Brest I, 6 : 2

KK Brest Cerknica, člani, 1. B-liga

18 tekem, 13 zmag, 1 remi, 4 porazi, 2. mesto

23. 2. 2019	Brest : Hidro, 7 : 1
9. 3. 2019	Ograjca : Brest, 7 : 1
16. 3. 2019	Brest : Pergola Hiše, 7 : 1
23. 3. 2019	Bela krajina : Brest, 2 : 6

KK Brest Cerknica, članice, 2. liga zahod

10 tekem, 1 zmaga, 1 remi, 8 porazov, 6. mesto

23. 2. 2019	Kočevje : Brest II, 7 : 1
16. 3. 2019	Vodnjak Dolenjski list : Brest II, 7 : 1
22. 3. 2019	Brest II : Pivka, 1 : 7

NAMIZNI TENIS

PPK Rakek, člani, 2. liga

17 tekem, 7 zmag, 10 porazov, 7. mesto

23. 2. 2019	ŠD Su : PPK Rakek, 5 : 0
23. 2. 2019	NTK Melamin : PPK Rakek, 5 : 2
9. 3. 2019	PPK Rakek : NTK Tempo, 2 : 5
9. 3. 2019	PPK Rakek : NTK Ptuj, 5 : 3

NOGOMET

NK Cerknica, Primorska članska liga

9 tekem, 3 zmage, 2 remija, 4 porazi, 6. mesto

23. 3. 2019	Košana : Cerknica, 2 : 2
-------------	--------------------------

NAVIJAJMO ZA NAŠE!

KOŠARKA

Športna dvorana Cerknica

6. april, ob 19.00 KK Cerknica : KK Petrol Olimpija mladi

NOGOMET

Nogometno igrišče »Kolenok«, Cerknica

13. april	NK Cerknica : NK Portorož Piran
4. maj	NK Cerknica : K Ankaran Postojna B

Vabilo

Osnovna šola Notranjski odred Cerknica in Podružnična šola Maksim Gaspari Begunje pripravljata veliko spomladansko zbiralno akcija odpadnega papirja.

Potekala bo od 6. do 19. maja.

Odpadni papir lahko prinesete v zelena zabojnika, ki bosta stala pred osnovno šolo v Cerknici (nasproti podjetja Elektro Ljubljana) in v Begunjah na šolskem dvorišču. Zbrana sredstva bodo namenjena nakupu novega papirja za šolo. Vsak prebivalec lahko doda svoj list k boljšemu svetu.

Vodji projekta: **Jasmina Mulc** in **Eva Baraga**

Zlatarstvo KOSI

- Velika ponudba poročnih prstanov.
- Zlato, srebro, jeklo v različnih izvedbah s pravimi ali sintetičnimi kamni.
- Nakit izdelujemo tudi iz prinesenega zlata, ročna izdelava.
- Nudimo tudi graverske usluge – laser, CNC ipd.

»O, ja stari ded, star'ga deda nočem imet'!«

✉ Anita Štritof Malc 📷 Ljubko Vukelič

Na pustni ponedeljek so učenci, ki obiskujejo folklorni krožek na Podružnični šoli Maksim Gaspari Begunje, v cerkniškem kulturnem domu nastopili na etnološki prireditvi v organizaciji Hiše izročila. Na prireditvi so obiskovalci lahko uživali v ljudskih pesmih, plesih in zgodbah. Folklornikom Kulturnega društva Rak Rakek, ljubiteljem ljudskega petja Grlica iz Cerknice, članom skupine Zarja z Dolenjske in ljudskim pevcem Jezercem z Dolenjega Jezera so se na odru pridružili tudi naši učenci. Predstavili so se s spletom »Sp'štimo pusta v hišo«, s katerim so ob izštevankah, zbadljivkah, plesih in petju skušali prikazati ljudski pomen prihoda »šjem« v hišo. Za mlade folklornike je bil to prvi pravi odrski nastop, na katerem so se odlično odrezali. S sproščenim nastopom so prispevali svoj delež pri odganjanju zime. ■

Tri bronasta priznanja

✉ 📷 Nina Mišič

Učenci 1. in 2. razreda Podružnične šole 11. maj Grahovo so v podaljšanem bivanju pod mentorstvom učiteljice **Nine Mišič** ustvarjali na temo Raziskujemo senzoriko – Vrtni se. Tema je bila razpisana na mednarodnem likovnem natečaju Vrtca **Zarja Kamnik**. Učenci so s svojo kreativnostjo ustvarili pralne stroje iz različnih materialov. Med 900 deli iz štirih držav so si **Ian Intihar**, **Nika Mišič** in **Laura Ule** s svojim delom prislužili bronasto priznanje na mednarodnem natečaju. Prejemniki priznanj so se podelitve v Kamniku, ki je bila 14. marca, udeležili s svojimi starši in mentorico. Vsem nagrajencem iskreno čestitamo in jim želimo veliko novih ustvarjalnih zamisli tudi v prihodnje. ■

Počitniško izdelovanje mozaikov

✉ 📷 Anita Leskovec

Letošnje zimske počitnice šolarjem ljubljanske regije niso prinesle snega, pa ledu na Cerkniškem jezeru tudi ne, bile pa so sončne, sproščujoče, in v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica tudi ustvarjalne. V ponedeljek, 25. februarja, so se počitnikarji od osmega do petnajstega leta lahko od 15. do 18. ure pridružili mentorici **Karmen Petrič** ter njeni pomočnici **Sonji Vrhovnik**, članicama Kulturnega društva Rak Rakek, ki sta v prireditvenem prostoru knjižnice vodili brezplačen počitniški tečaj izdelovanja mozaikov. Nastale so prave umetnine, ki bodo, doma in v šoli, nadobudne mozaičarje razveseljevale in vzpodbujale k novim ustvarjalnim podvigom. Podobno triurno ustvarjalno delavnico sta mojs-trici ponovili še v sredo, 27. februarja, v Enoti Ivana Matičiča na Rakeku. ■

Pust v Grahovem

✉ 📷 Nina Mišič

Na pustni torek so šolo v Grahovem obiskale pustne šeme. Dopoldne je otroke presenetil pravi kurent. Učitelj **Uroš Cajnko** je vodja sekcije Koranti Rogoznica iz Kulturnega društva Rogoznica in je učencem predstavil tradicionalno pustno masko s Ptujskega in Dravskega polja ter Haloz. Cingljanje kurentovih zvoncev so z veseljem poslušali tudi otroci iz grahovskega vrtca. Pustne šeme so se s pohodom po Grahovem pokazale krajanom, popoldne pa so se zbrale še na pustnem plesu, ki ga vsakoletno organizirajo devetošolci. Udeleženci so se sladkali, plesali in skušali ujeti srečo v srečelovu z nagradami sponzorjev. Strokovna komisija učiteljev, učencev in staršev je izbrala najizvirnejše, doma narejene maske in jih nagradila. ■

Rezultati učencev Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica na 48. tekmovanju mladih glasbenikov Republike Slovenije (TEMSIG)

DISCIPLINA KLAVIR

Srebrna plaketa: Vito Žbogar (učitelj Tadej Podobnik)
Bronasta plaketa: Neža Milavec (učitelj Uroš Pele)

DISCIPLINA PETJE

Bronasta plaketa: Lucija Mekina (učiteljica Teja Saksida)

DISCIPLINA KOMORNE SKUPINE JAZZ

Zlata plaketa in posebno priznanje za interpretacijo skladbe: Frančišek Križ, Monika Simičak, Juš Kvaternik, Anže Kranjc (učitelj Ivan Marinović)

Pustne priprave

Na pust smo se v Vrtcu Martin Krpan Cerknica premišljeno pripravili. Naš velik cilj je bil, da otroci dobijo pozitiven odnos do mask, pustnih likov ter do samega »šemljenja« in praznovanja. Poleg pisanih balonov in raznobarnih trakov, ki smo jih obesili po vrtcu in s tem naznanili, da prihaja pust, smo otrokom na ogled postavili različne fotografije cerkniških pustnih likov in mask. Tako so spoznali ščuko, čarovnico Uršulo, zmaja ... Na obisk k nam pa so prišli tudi Butalci. Otroci so poslušali zgodbo z naslovom Kako so si Butalci omislili pamet, ki jo je povedal Lojz Pustni, potem pa so skupaj še zapeli in zaplesali. Obiskali pa so nas tudi čisto pravi ptujski kurenti, ki so naznanili svoj приход na vrtčevsko igrišče z glasnimi zvonci. Otroci so jih sprva previdno opazovali; ko pa so sneli maske in še naprej skakali, so otroci postali pogumnejši in se jim približali. Naredili so pravo vzdušje, od nas pa so za srečo prejeli veliko robčkov in rutk.

Kljub temu da so bile v času priprav na pusta v vrtcu zimske počitnice, smo si strokovni delavci in otroci pripravili pravo pustno vstopnico za pustno rajanje, ki je sledilo na pustni četrtek, soboto, nedeljo in torek.

☞ Urška Kraševac ☞ arhiv vrtca

19. februar = OBJEM + Tone Pavček

Rakovška osnovna šola je razvojna šola v projektu OBJEM, katerega cilj je preizkusiti in razviti pedagoške pristope, ki bodo pripomogli k razvoju bralne pismenosti otrok, učencev in dijakov. Šolski projektni tim

skupaj s Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani, Fakulteto za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani, Pedagoško fakulteto Univerze v Ljubljani, Pedagoško fakulteto Univerze v Mariboru, Pedagoškim inštitutom, Zavodom RS za šolstvo in ostalimi devetnajstimi razvojnimi in štiridesetimi implementacijskimi vzgojno-izobraževalnimi zavodi preizkuša poučevalne strategije, prepletene s sodobnimi didaktičnimi pristopi, med katerimi so najpomembnejši formativna spremljanja in povečana aktivnost učencev. 19. februar je bil dan, ko smo OBJEM povezali s pesnikom Tonetom Pavčkom. Pri večini predmetov so učenci spoznali vsaj eno njegovo delo ter ob različnih umetnostnih in neumetnostnih besedilih razvijali branje z razumevanjem. Ob tej priložnosti so učenci soustvarili krasno razstavo izdelkov, kjer so Pavčkova dela spreminjali v likovne izdelke. Na fotografiji je izdelek Žane Rebernik Nemgar. ☞ Tjaša Prudič

Krajevni praznik na Rakeku

15. marca smo na Rakeku s prireditvijo Med tradicijo in sodobnostjo že tradicionalno obeležili krajevni praznik. Tokrat ne več v prostorih osnovne šole, kot je bilo do sedaj v navadi, temveč v novi športni dvorani. Prireditev nastaja v organizaciji Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek, Krajevne skupnosti Rakek in Krajevne organizacije Zveze borcev za vrednote NOB Rakek. Rdeča nit letošnje prireditve je bilo

povezovanje preteklosti in sodobnosti, starejše in mlajše generacije. Nastopajoči so nam skušali prikazati razlike v pojmovanju in doživljanju starejših krajanov in mlajših – tistih, ki morda še »gulijo« šolske klopi; ali se mladi zavedajo pomena svojih korenin, ki poženejo prav v rojstnem kraju, ali so – po drugi strani – starejši zmožni pogledati na svet okoli sebe skozi oči mladostnika in sprejeti neizbežne spremembe, ki jih ustvarja čas, kaj je tisto, kar nas – tako različne – vendarle povezuje na tem majhnem koščku sveta. Le skupni kraj bivanja ali še kaj drugega? Nekaj, kar je od časa neodvisno in odpira srca vsem ljudem? Odgovore na ta vprašanja so nam poskušali ponuditi rakovski učenci, Godba Cerknica, Kulturno društvo Rak Rakek z mešanim pevskim zborom in folklorno skupino, pevski zbor Dragonarji generala Maistra, Vokalna skupina Cluster ter članice Športnega društva Špička.

☞ Mojca Podobnikar ☞ Ljubo Vukelič

Stran ureja: Javno podjetje Komunala Cerknica, d. o. o.

Biološko razgradljivi odpadki

Bioloških odpadkov ni dovoljeno odlagati na odlagališča skupaj z mešanimi komunalnimi odpadki, saj tam njihova razgradnja poteka brez prisotnosti kisika, pri tem pa nastajajo visoka koncentracija plinov, ki uničujejo ozonski plašč, ter onesnažene izcedne vode.

Od 19. aprila do 11. novembra 2019 odvoz biorazgradljivih odpadkov (rjavi zabojniki) ponovno izvajamo tedensko, vsak petek. Z ločenim zbiranjem in kompostiranjem bioloških odpadkov na odlagališču prihranimo prostor za tiste vrste odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati ali kako drugače predelati. Željeno je, da gospodinjstva, ki imajo možnost hišnega kompostiranja, prednostno kompostirajo biološke odpadke. Če te možnosti nimajo, jih v rjavih zabojnikih oddajajo izvajalcu javne službe. Trenutno je zbiranje biološko razgradljivih odpadkov v rjavih zabojnikih omogočeno v večjih naseljih, to so: Cerknica, Rakek, Stari trg in Lož. V okviru javne službe za ravnanje z odpadki so zbrani odpadki oddani v ustrezno predelavo v kompostarno, kjer so predelani v kompost.

Neprijetnega vonja iz rjavih zabojnikov v toplejših mesecih ne moremo preprečiti, lahko pa ga nekoliko omilimo. Pomagalo bo, če kuhinjskih odpadkov ne odlagamo neposredno v zbiralnik, ampak v papirnatih ali biorazgradljivih vrečkah, lahko tudi zavite v časopisni papir, da vpije vlago. Tako zavarovani kuhinjski odpadki bodo manj izpostavljeni toploti, kisiku in razkrojevalcem, razkroj bo počasnejši in neprijeten vonj manj izrazit. Pomembno pa je, da jih ne odlagate v plastičnih vrečkah, ki zelo motijo proces nadaljnje obdelave in predelave v kompost.

Minimalne zahteve za pravilno hišno kompostiranje po Uredbi o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odrezom

1. Odpadki, primerni za kompostiranje, so zeleni vrtni odpadki (odpadno vejeve, trava, listje, stara zemlja lončnic, rože, plevele, gnilo sadje, stelja malih rastlinojedih živali, lesni pepel) in kuhinjski odpadki (zelenjavni in sadni odpadki vseh vrst, jajčne lupine, kavna usedlina, filter vrečke, pokvarjeni prehrambeni izdelki, kuhani ostanki hrane, papirnati robčki, brisače in papirnate vrečke).
2. Odpadki, ki niso primerni za kompostiranje, so vsi odpadki, ki se v okolju ne razgradijo, poslabšajo kakovost komposta in vsebujejo nevarne snovi (plastika, steklo, kovine, keramika, kosti, maščobe, ostanki tekstila, vsebina vrečk za sesalce, zdravila, oblanci in žagovina obdelanega lesa, mačji in pasji iztrebki, plenice).
3. Za postavitev hišnega kompostnika na vrtu izberemo polsenčen ali senčen prostor, zavarovan pred vetrom in lahko dostopen. Hišni kompostnik naj ima neposreden stik s tlemi in naj bo z vseh strani primerno prezračjen. Postavi se ga tako, da ne povzroča motenj (npr. smrad) na sosednjih zemljiščih. Ta osnovna pravila so primerna za vse običajne sisteme ne glede na to, ali so odprti iz lesa ali žičnati ali pa plastični zaprti hišni kompostniki.
4. Hišni kompostnik mora imeti neposreden stik s tlemi. Osnovna plast zdrobljenih vej poskrbi za dobro zračenje od spodaj in preprečuje zastajanje vode. Za optimalen razkrojni proces je pomembna zadostna ponudba kisika, ki jo dosežemo tako, da se suhi strukturni material (veje in zeleni obrez) in vlažni nestrukturni material (trava, kuhinjski odpadki) vedno med seboj mešata. Kuhinjske odpadke in ostanke hrane je treba takoj prekriti z listjem, zemljo, travo ali rahlo zagrebsti, da preprečimo neprijetne vonjave in ne privablamo neželenih gostov, kot so podgane ali ptiči. V procesu razgradnje, ki poteka pri 50–60 °C, mikroorganizmi, bakterije in glive proizvajajo humus in hranilne snovi, za kar pa potrebujejo določeno vlago. V času daljše poletne suše je priporočljivo vlaženje kompostnega kupa. Ko je hišni kompostnik poln oziroma po približno pol leta, njegovo vsebino preložimo. S tem ga prezračimo in pospešimo razkroj. Dozorel kompost presejemo s sitom z odprtinami 15 do 20 mm, preostanek uporabimo za nadaljnji razkroj kot strukturni material.

Pekovski izdelki niso za v vodo!

Po pričevanjih domačinov v ribnik pri fužini v Grahovem neznanci že od novega leta tedensko stresajo večje količine pekovskih izdelkov. Pristojne službe storilce pozivajo, naj s početjem prenehajo in odpadke ustrezno deponirajo, saj s tem škodujejo ribam in racam.

Črna pika

Stran ureja: **Notranjski regijski park** Fotografije: **arhiv NRP**

Pomlad se je prebudila. Dvoživke tudi!

Dvoživke so prvi vretenčarji, ki so prišli iz vode in osvojili kopno. Imajo dvojno življenje. Dobesedno. Otroci dvoživk so tako drugačni od svojih staršev, da se morajo v odrasle živali še preobraziti.

Ta sprememba poteka v vodi, kjer ličinke, ki dihajo s škrgami, živijo. Po preobrazbi odrasla žival diha s pljuči in večino živi na kopnem. Pozno jeseni so se dvoživke odpravile na zimsko spanje. Zimo so preživele v gozdu, v zemlji pod koreninami, v blatu ali jami. Zaradi višjih temperatur so spet postale aktivne, preseliti pa se morajo k vodi na mrestenje. Prve so se začele seliti rjave žabe, sledile so jim krastače.

S Slivnice se že od sredine marca selijo navadne krastače in sekulje, žal pa jih ogromno ne pride do jezera. Prečkati morajo eno najbolj črnih žabjih točk v Sloveniji – regionalno cesto med Grahovim in Cerknico. Notranjski regijski park je pristojne državne organe že nekajkrat pozval, naj poskrbijo za žabje prehode, a zaman. Vse, kar je Direkcija za infrastrukturo v zvezi s tem ukrenila, je, da je postavila dva opozorilna prometna znaka. V kratkem jim bomo poslali še eno pobudo in jim predstavili naš predlog sistemske rešitve problema negativnega vpliva prometa na populacije dvoživk.

Na kopnem prezimi tudi veliki pupek, prav tako ogrožena živalska vrsta, ki se spomladi preseli v vode na in ob Cerkniškem jezeru. Med parjenjem samec vzpostavi teritorij, na

katerem dvori samicam in odganja tekmece. Po parjenju samica vsako jajce posebej zavije v list vodne rastline. Da bi ugotovili, koliko pupkov živi v vrtači z vodno kotanjo v Pucinovem lazju na Drvošču, jih bomo aprila in maja v okviru projekta KRAS.RE.VITA popisali. Popis bomo ponovili čez dve leti, medtem pa bomo pupkov življenjski prostor uredili in tako izboljšali razmere za velikega pupka: jaso bomo očistili dreves in grmovja in s tem zagotovili večjo osvetljenost ribnika, iz vode bomo odstranili odpadle in odložene odmrle dele rastlin, listje, veje, okolico vodne kotanje pa bomo vsako leto pokosili.

Brezbrižni smetilec spet udaril

Brezbrižnež, ki je imel doma očitno čistilno akcijo, je v Obravčjo jamo na območju Cerkniškega jezera odvrget večjo količino odpadkov. Gre za kraško jamo, ki leži nad vodom v Veliko Karlovico, kjer Stržen in Cerkniščica ponikneta v podzemni svet. V jamo je nemarnež stresel gume, oblačila, čevlje, dele zlomljenega kolesa, pločevinke, ostanke zdravil, električne kable, embalaže barv, med odpadki pa so bili celo dokumenti, ki so nosili njegovo ime. Prav na podlagi tega sta, potem ko sta prejela našo prijavo, Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke uvedla postopek zoper kršitelja. Ta je na zahtevo inšpektorata in redarstva odpadke že odstranil, plačati pa je moral še 400 evrov globe. Zakaj odpadkov raje ni odpeljal v cerkniški zbirni center za odpadke, kjer jih je mogoče brezplačno oddati, ostaja neznanka. ■

Nagrade za naravi prijazno dejavnost

Notranjski park bo podjetnikom, katerih dejavnost prinaša dobrobit naravi, je okolju prijazna in zavezana trajnostnemu razvoju, podaril nagrade v vrednosti 4000 evrov. Na razpis so se lahko do 5. aprila prijavila podjetja, posamezniki, turistične kmetije in turistični vodniki, ki delujejo na območju Notranjskega regijskega parka (občina Cerknica) in se že ukvarjajo z okolju prijazno dejavnostjo, jo še načrtujejo ali pa bi jo radi preoblikovali v bolj ekološko. Najboljši bodo za nagrado prejeli pomoč pri realizaciji ali nadgradnji okolju prijaznega delovanja, bodisi v obliki storitve (npr. tisk promocijskega materiala) bodisi v obliki izobraževanja in študijskih izletov. Razpis nam omogoča projekt Eco Karst. Več informacij in prijave: www.notranjski-park.si/novice-dogodki. ■

Avtor križanke: **Vladimir Milovanović**, Najeto pero

Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov: Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica s pripisom »Nagradna križanka« ali ga pošljite na elektronski naslov urednistvo@slivniskipogledi.si; ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **23 aprila**. Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih prispeva pokrovitelj tokratne križanke **Gostilna Glaž'k iz Cerknice**.

- 1. nagrada:** tri pice,
- 2. nagrada:** ena pica,
- 3. nagrada:** ena pica.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku maja.

Nagrajenci marčevske številke so:

1. nagrada: majica pustnega društva – **David Dobnik**, Unec 254, 1381 Rakek;

2. nagrada: majica pustnega društva, – **Pia Janja Kranjcz**, Topol 36, 1382 Begunje pri Cerknici;

3. nagrada: majica pustnega društva – **Urška Zalokar**, Ulica Rakovške čete 3, 1381 Rakek.

Nagrajenci lahko nagrade prevzamejo v prostorih Turistično informacijskega centra Cerknica, Tabor 42, Cerknica.

						Glasiło Občine Cerknica	MEHIŠKI VODNI PUPEK	MODA DOLGIHKRIL	ŠČITNIK KNJIGE	FRANCOSKI DRAMATIK (JEAN)	SLANO JEZERO V KAZAH- STANU	LILINOVY	GUG, ZIB	ITALJANSKI PISATELJ (UMBERTO)	ZELEN OKRASNI KAMEN
						NEMO- RALNEŽ									
						MAJHNA KAVARNA									
						BEŽEN ORIS						HOJA			
						EGIP. POLIT. (BUTROS)						STARA PRESTOL JAPONSKO			
														NEMŠKI FILOZOF (THEODOR)	UBOŽICA, REVA
															
											GR. POVELJ. PRITROJI				
						OBUTEV		AM. IGRA- LEC DULLEA			MADŽ. PO- LIT. NAGY			DRAGO IVANUŠA	
							AM. REŽIS. BROWNING						FRANCOSKI IGRALEC		
						AMERIŠKI IGRALEC (NESLAVNE BARABE)				VOJAŠKI ČIN					
						ANTON INGOLIČ			GESLO KRIŽANKE	SL. GLEDAL. IN FILMSKI IGRALEC				HERCE- GOVEC	
														KIT. UTEŽNA MERA	
						LASTNIK LADJEVJA		ŠUŠMAR, NESTROK.							
							MESTONA HONŠUJU								
						LETVIŠČE PRIKOPRU					GAMSJI BIVOL NA CELEBESU				
								RIMSKA STOENA			INDU			AM. IGRAL. NICHOLSON	OTOK V TUAMOTUUU
								ALPINIST HUMAR							
															
						KOŠARKAR DRAGIČ								OTOK ČA- ROVNICE KIRKE	
														NEIMENOV.	
						DERIVAT AMONIAKA						MESTEČE NA ZAHODU ŠKOTSKE			
												M(A)J			
						ŽENSKA, KI VZAME KAJ V NAJEM									
						OŽARJENA ŽENSKA									

Rešitev prejšnje križanke (vodoravnoli): USPAVANIKA, SVETA GORA, LIČI, AMAT, BUTALSKA, SAGA, AKADEM, DOKTORAND, UNICA, ABELL, JEEP, IT, LABA, ŠTERK, ROJE, ELEKTOR, NAROČAJ, NARAMNIK, RIBE, BRATE, TOD, UTA, LJOBA, ŠILO, EMIN, ONEMELOST, NANAFORTE. Težje besede: AKSOLOTT, NAGANO, NARA, OBAN.

SMG

Gradimo s srcem.

PRODAJNI SALON SMG

Cesta 4. maja 50a
1380 Cerknica

DELOVNI ČAS

pon., sre., pet.	8:00 - 12:00 12:30 - 16:00
tor., čet.	8:00 - 12:00 12:30 - 18:00
sob.	po dogovoru
ned. in prazniki	zaprto

KONTAKT

info@smg.si

www.smg.si

direktor: 040 899 728

svetovalec: 051 660 083

Z NAMI DO CELOVITE PRENOVE VAŠEGA DOMA

Na enem mestu lahko med seboj primerjate produkte različnih priznanih proizvajalcev ter vidite in preizkusite vhodna vrata, notranja vrata, PVC in lesena okna, vse vrste roletnih sistemov in strešna okna, vgrajena v mansardni prostor. Tako boste na podlagi **lastne izkušnje z izdelkom** in s pomočjo nasvetov našega strokovnega svetovalca našli najboljšo rešitev za vaš dom.

mansarda (20 cm izolacije) že od 28 €/m² + DDV

okna PVC Nagode

strešna okna VELUX

Do 15 % popusta na določeno stavbno pohištvo

V APRILU ...

Prvošolci in sedmošolci vabljeni k brezplačnemu vpisu.

Prvošolčke ob vpisu čaka darilo (slikanica).
 ✦ Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

Do 17. aprila

Razstava lesenih izdelkov Eda Mekine in likovnih del Tomaža Matejine

⌚ V času urnika knjižnice
 ✦ Knjižnica Rakek
 ⬆ KJUC

Do 19. aprila

Unikatni tekstilni izdelki Ma za otroke in odrasle

Razstava Eve Mazi
 ⌚ V času urnika knjižnice
 ✦ V razstavni vitrini cerkniške knjižnice
 ⬆ KJUC

10. april–20. maj

Družinska prepletanja
 Razstava izdelkov iz polstene volne več generacij družine Dragolič
 ⌚ V času urnika knjižnice
 ✦ Knjižnica Rakek
 ⬆ KJUC

20. april–31. maj

Naši slavljenici (Ivan Cankar, Ivo Lah, Janez Kranjec, Lojze Perko)
 Razstava portretov, ki so jih pod mentorstvom prof. Jerneja Dolničarja ustvarili učenci in učenke cerkniške osnovne šole.
 ⌚ V času urnika knjižnice
 ✦ KJUC
 ⬆ KJUC

Sreda, 10. april

Delavnica polstenja
 ⌚ 16.00
 ✦ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica
 ⬆ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Dr. Boštjan Laharnar: Žerunšček

Predavanje iz arheologije
 ⌚ 19.00
 ✦ KJUC
 ⬆ KJUC

Četrtek, 11. april

Ena luštna
 Pravljična urica z ustvarjalno delavnico
 ⌚ Za otroke od četrtega leta dalje.
 Prijave na 01 709 10 78.
 ⌚ 17.00
 ✦ KJUC
 ⬆ KJUC

Petek, 12. april

Ena luštna
 Pravljična urica z ustvarjalno delavnico
 ⌚ Za otroke od četrtega leta dalje.
 Prijave na 01 709 10 78.
 ⌚ 17.00
 ✦ KJUC
 ⬆ KJUC

Ko popki se odpirajo

Razstava
 ⌚ 18.00
 ✦ Galerija Krpan
 ⬆ Društvo notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica

Pomladni koncert z Nino Pušlar

⌚ Vstopnina: 15 €, 10 €
 ⌚ 20.00
 ✦ KD Cerknica
 ⬆ Notranjski študentski klub NŠK

Sobota, 13. april

Peter Klepec
 Otroška predstava
 ⌚ Vstopnina: 4 €. Za Polhkov abonma in izven.
 ⌚ 10.00
 ✦ KD Cerknica
 ⬆ KD Cerknica

Maria Callas

Dokumentarni film
 ⌚ Vstopnina: 4 €
 ⌚ 20.00
 ✦ KD Cerknica
 ⬆ KD Cerknica

Nedelja, 14. april

Delavnica izdelovanja optičnih igrač
 Filmarija
 ⌚ Vstop prost
 ⌚ 10.00
 ✦ KD Cerknica
 ⬆ KD Cerknica

Ponedeljek, 15. april

Pravljična urica z ustvarjalno delavnico
 ⌚ Za otroke od četrtega leta dalje
 ⌚ 17.00
 ✦ Knjižnica Rakek
 ⬆ KJUC

Torek, 16. april

Bralno srečanje
 Druženje ob branju s stanovalci Centra starejših Cerknica
 ⌚ 11.00
 ✦ DEOS; Center starejših Cerknica
 ⬆ KJUC

Regijsko preverjanje osnovnošolskih ekip prve pomoči

⌚ 13.00
 ✦ OŠ Notranjski odred Cerknica
 ⬆ RKS OZ Cerknica-Loška dolina-Bloke

Pravljična urica z ustvarjalno delavnico

⌚ Za otroke od četrtega leta dalje
 ⌚ 17.00
 ✦ Knjižnica Rakek
 ⬆ KJUC

Večer harmonike

⌚ 19.00
 ✦ Oddetek glasbene šole v Starem trgu
 ⬆ Glasbena šola Frana Gerbiča Cerknica

Sreda, 17. april

Bralni klub
 Beremo: Lewis Carroll – Alica v čudežni deželi
 ⌚ 18.00
 ✦ KJUC
 ⬆ KJUC

Kako prepoznati neustrezno vedenje otroka in preprečiti, da to ne preraste v nasilno vedenje

Predavanje
 ⌚ 18.00
 ✦ Osnovna šola Cerknica
 ⬆ Večgeneracijski družinski center Cerknica

Oblikovanje zeliščnega vrta

Predavanje
 ⌚ 18.00
 ✦ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica
 ⬆ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Četrtek, 18. april

Odprtje razstave mozaikov KD Rak Rakek
 ⌚ Razstava bo na ogled do 15. maja v času urnika knjižnice na Rakeku.
 ⌚ 19.00
 ✦ Knjižnica Rakek
 ⬆ KJUC in KD Rak Rakek

Petek, 19. april

Janko in Metka na Slivnici
 Gledališka predstava OŠ Cerknica
 ⌚ Vstop prost
 ⌚ 18.00
 ✦ KD Cerknica

Sreda, 24. april

Pes, ljubeč družabnik starejšim
 Predavanje
 ⌚ 18.00
 ✦ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica
 ⬆ Točka moči, Čabranska 9, Cerknica

Ernest Jazbinšek: Lukež

Predstavitve knjige
 ⌚ 19.00
 ✦ KJUC
 ⬆ KJUC

Četrtek, 25. april

Glasbena matineja
 Za predšolske otroke in nižjo stopnjo osnovne šole
 ⌚ 9.00
 ✦ KD Cerknica
 ⬆ Glasbena šola Frana Gerbiča Cerknica

Petek, 26. april

Dan odprtih vrat slovenskih čebelarjev

⌚ Ob obisku skupine zaželeno najava. Telefonska številka za informacije: 031 648 886.
 ⌚ 9.00–15.00
 ✦ Čebelarstvo Vasilij Škrlič, Begunje 131, Begunje pri Cerknici
 ⬆ Čebelarstvo Vasilij Škrlič, Begunje 131, Begunje pri Cerknici

Kapitan Morten in kraljica pajkov

Filmarija
 ⌚ Vstopnina: 3 €. Projekciji sledi pogovor.
 ⌚ 18.00
 ✦ in ⬆ KD Cerknica

O ljudeh in vaseh

Dokumentarni film
 ⌚ Vstopnina: 4 €
 ⌚ 20.00
 ✦ KD Cerknica
 ⬆ KD Cerknica

V MAJU ...

Torek, 7. maj

Večeri s krajsani
 Z gostom Volbenkom Demšarjem se bo pogovarjal Franc Perko.
 ⌚ 19.00
 ✦ Knjižnica Rakek
 ⬆ KJUC in DU Rakek

APRIL 2019

13.4. MARIA CALLAS

20.00 dokumentarni film

kulturni DOM CERKNICA

Vstopnina: 4 €

www.kd-cerknica.si